

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Національна юридична бібліотека.

Заснований у 2011 році. Видається раз на два тижні.

Головний редактор В. Горовий

Редакційна колегія: Н. Іванова (заступник головного редактора), Т. Горенко, Ю. Половинчак

Адреса редакції: НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ нові орієнтири і ризики

Інформаційно-аналітичний бюлетень
на базі оперативних матеріалів/

**№ 7
(липень 2013 р.)**

КИЇВ 2013

ЗМІСТ

ПОДАТКИ ТА ЗБОРИ	3
<i>І. Висіцька</i>	3
Як усі структурні підрозділи юридичної особи при сплаті ПДФО стають відокремленими	3
<i>В. Єфімов</i>	8
Які податкові наслідки має продаж службового авто постійним представництвом нерезидента?	8
НЕРУХОМІСТЬ	11
<i>А. Домашенко</i>	11
Регистрация прав на недвижимость: что нового принесет реформа?	11
ФІНАНСИ	19
Обзор валютного рынка в Украине за июнь и прогноз на июль 2013 г.	19
Прогноз по валютам на июль	22
<i>М. Сальникова</i>	22
Прогноз для бізнесу Неопределенность на рынке золота сохранится	24
Потребительские настроения украинцев летом будут зависеть от курса гривни	24
Давление на платежный баланс Украины несколько усилилось	24
МОНІТОРИНГ ЗАКОНОДАВСТВА	25
Фінансовий моніторинг	32
ЗАКОНОДАВЧІ ІНІЦІАТИВИ І СОЦІУМ	44
В Україні з 1 липня 2013 р. діють нові правила нарахування пенсій	44
Кабінет Міністрів України прийняв постанову, що передбачає збільшення штрафу за перевантаження автомобілів	45
<i>Т. Горенко</i>	46
Нова електронна форма звітності	46
СТРАХУВАННЯ	50
Рейтинг наиболее опасных стран для отдыха	50

Податки та збори

І. Висіцька, адвокат

Як усі структурні підрозділи юридичної особи при сплаті ПДФО стають відокремленими

Сьогодні в нашій країні важко когось здивувати тим, що задля наповнення держбюджету України податківці ладні відшукати порушення податкової дисципліни в абсолютно законних діях платників, до яких роками в тих же податківців претензій не виникало. Тим більше не викликає подиву ситуація, коли навіть найнезначніші зміни законодавства податкова намагається використати у своїх фіскальних інтересах.

Одним із таких випадків є реакція податківців на зміну в 2012 р. підпункту 14.1.30 п.14.1 ст. 14 ПКУ щодо визначення поняття «відокремлені підрозділи»¹. Суть змін полягає в тому, що якщо до 1.07.2012 р. таке поняття застосовувалось у всіх податкових відносинах у розумінні ЦКУ, то після вказаної дати визначення цього поняття відбувається за різними нормативно-правовими актами залежно від виду податкових відносин. Так, для цілей нарахування та сплати ПДФО термін «відокремлені підрозділи» вживається у визначенні ГКУ, для всіх інших податків і зборів – у значенні, закріпленому в ЦКУ та законі про держреєстрацію.

Позиція податківців

Вищезазначені зміни ДПСУ сприйняла як такі, що спрямовані на остаточне законодавче врегулювання питання сплати (перерахування) податку на доходи фізичних осіб за місцем знаходження будь-яких структурних підрозділів юридичної особи.

Найкатегоричніше з цього приводу ДПСУ висловила у Листі від 04.12.2012 р., згідно з яким ПДФО сплачується (перераховується) за місцем провадження фактичної діяльності виробничих структурних підрозділів (виробництв, цехів, відділень, дільниць, бригад, бюро, лабораторій тощо), а також функціональних структурних підрозділів апарату управління (управлінь, відділів, бюро, служб тощо) юридичної особи, які розташовані на іншій території, ніж така юридична особа, і не уповноважені нею нараховувати (сплачувати) цей податок. При цьому, на думку ДПСУ, у цьому випадку ПДФО сплачується за місцезнаходженням усіх структурних підрозділів юридичної особи, включаючи тих, інформація про які не внесена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Тих платників, які не виконуватимуть таку волю ДПСУ, у Листі від 04.12.2012 р. податкова лякає штрафами.

Лист ДПСУ від 11.12.2012 р. містить дещо пом'якшену позицію – виключено твердження про обов'язковість внесення інформації до Єдиного державного реєстру про підрозділи, за місцезнаходженням яких сплачується ПДФО, а також зникла погроза застосування штрафних санкцій. Тим не менше, головний висновок залишився тим же – ПДФО з найманих працівників підрозділів (підстанцій, цехів,

¹ Зміни внесені Законом України від 24.05.2012 р. № 4834-VI «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення деяких податкових норм».

виробничих баз), які не уповноважені нараховувати (сплачувати) цей податок, повинен бути перерахований до бюджету за місцем знаходження цих підрозділів.

Отже, ДПСУ згідно із листами під відокремленими підрозділами розуміє будь-які підрозділи юридичної особи, включаючи виробничі та функціональні структурні підрозділи. Керуючись такою логікою, ДПСУ скоро дійде до висновку, що сільгосп підприємства, які виплачують орендну плату за земельні ділянки й утримують ПДФО, повинні будуть його сплачувати за місцезнаходженням земельної ділянки, оскільки, по-перше, за місцезнаходженням земельної ділянки платник податків перебуває на обліку (неосновне місце), а по-друге, «дільниця» і «ділянка» є спільнокореновими словами, тому якщо дільниця відповідно до Листа ДПСУ від 11.12.2012 р. є відокремленим підрозділом, то і земельна ділянка має ним бути.

То правомірною чи абсурдною є позиція ДПСУ? Гадаю, кожен сам зможе дати собі відповідь на це запитання, дочитавши статтю до кінця. Позиція автора далі.

Відокремлені підрозділи за ГКУ

Якщо в новій редакції підпункту 14.1.30 п.14.1 ст. 14 ПКУ міститься посилання на ГКУ як на нормативно-правовий акт, на підставі якого визначається термін «відокремлені підрозділи» для цілей сплати ПДФО, то саме і виключно ГКУ має містити ознаки (дефініцію) вказаного поняття. Добре, що хоч із цим не сперечається ДПСУ в листах від 04.12.2012 р. та від 11.12.2012 р.

Отже, проаналізувавши в сукупності норми ГКУ, де згадуються відокремлені підрозділи суб'єктів господарювання, можна визначити такі критерії, відповідність яким зумовлює існування в підрозділу статусу відокремленого:

- такий підрозділ не є юридичною особою (ч. 4 ст. 64 ГКУ);
- відокремлені підрозділи діють на основі положення про них, затвердженого підприємством (ч. 4 ст. 64 ГКУ);
- через відокремлені підрозділи підприємством можуть відкриватися рахунки в установах банків (ч. 4 ст. 64 ГКУ);
- відомості про відокремлені підрозділи суб'єкта господарювання залучаються до його реєстраційної справи і включаються до Єдиного державного реєстру в порядку, визначеному законом (ч. 2 ст. 58 ГКУ). Такий порядок міститься в ст. 28 закону про держреєстрацію.

Таким чином, відокремленим підрозділом юридичної особи відповідно до ГКУ вважається такий її підрозділ, який відповідає всім переліченим вище критеріям. Відповідно, якщо структурне утворення юридичної особи не відповідає будь-якому із вказаних вище критеріїв, воно згідно із ГКУ не може вважатись відокремленим підрозділом такої особи. Отже, такий підрозділ в силу підпункту 14.1.30 п. 14.1 ст. 14 ПКУ не визнаватиметься відокремленим і для цілей нарахування і сплати ПДФО.

Позиція автора

Ст. 64 ГКУ визначається організаційна структура підприємства, до якої віднесено:

- виробничі структурні підрозділи (виробництва, цехи, відділення, дільниці, бригади, бюро, лабораторії тощо) – ч.1 ст. 64 ГКУ;

– функціональні структурні підрозділи апарату управління (управління, відділи, бюро, служби тощо) – ч.1 ст. 64 ГКУ;

– відокремлені підрозділи (філії, представництва, відділення та ін.) – ч. 4 ст. 64 ГКУ.

Характерними ознаками виробничих і функціональних структурних підрозділів ГКУ визначає відсутність у них статусу юридичної особи та провадження ними діяльності на підставі положень про них, які затверджуються в порядку, визначеному статутом підприємства або іншими установчими документами. Як бачимо, виробничі та функціональні структурні підрозділи відповідають лише двом із чотирьох вищевказаних критеріїв, за наявності яких підрозділ визнається відокремленим.

Водночас саме виробничі та функціональні структурні підрозділи ДПСУ в листах від 04.12.2012 р. і від 11.12.2012 р. називає відокремленими. Однак якби суть, права та обов'язки у виробничих (функціональних) структурних підрозділів та відокремлених підрозділів збігалися, то не було б сенсу присвячувати їм окремі правові норми. Оскільки діяльність вказаних підрозділів регулюється окремими частинами ст. 64 ГКУ, то виробничі та функціональні структурні підрозділи в розумінні ГКУ відрізняються від відокремлених підрозділів.

Відмінність цю ГКУ вбачає в тому, що, по-перше, відокремлені підрозділи наділені більшими повноваженнями (через них юридична особа може відкривати рахунки в установах банках, вони можуть сплачувати податки тощо), по-друге, відомості про відокремлені підрозділи необхідно вносити до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Інші (невідокремлені) підрозділи вказаних прав і обов'язків не мають та відомості про них до Єдиного державного реєстру не вносяться.

Таким чином, перелічені в листах ДПСУ від 04.12.2012 р. і від 11.12.2012 р. підрозділи не є відокремленими підрозділами в розумінні ГКУ, відповідно, ПДФО з найманих працівників таких підрозділів повинен бути перерахований до бюджету за місцем знаходження юридичної особи – платника податків, а не за місцезнаходженням цих підрозділів, як стверджує податкова.

Варіанти поведінки платників податків, які мають невідокремлені підрозділи

Як і в будь-якій ситуації, у розглядуваному випадку юридична особа, у складі якої є перелічені в листах ДПСУ від 04.12.2012 р. і від 11.12.2012 р. підрозділи, має вибір серед декількох варіантів поведінки. Деякі з таких варіантів розглянемо докладніше.

Без конфлікту з податківцями

I. Найочевидніший варіант – дослухатися до викладеної в листах позиції податківців і сплачувати ПДФО за місцезнаходженням невідокремлених підрозділів. Але найочевидніший варіант не означає найбезпечніший, оскільки позиція податкової має властивість періодично змінюватися. Яскравим прикладом цього є публікація у «Віснику податкової служби України» в грудні 2012 р.² матеріалу під назвою «Головне підприємство та його відокремлені

² «Вісник податкової служби України». – 2012. – груд. (№ 46 (714)). – с. 19

підрозділи», де заступник начальника управління адміністрування податку на прибуток та податкових платежів департаменту оподаткування юридичних осіб ДПС України О. Ангелов і головний державний податковий ревізор-інспектор С. Бескидевич доходять висновку, що «в результаті внесення/невнесення відповідних даних до Єдиного державного реєстру формально визначається статус підрозділу – відокремлений чи структурний... Таким чином, розташування окремого підрозділу підприємства в іншій місцевості не є вирішальною ознакою для віднесення такого підрозділу до відокремленого в цілях взяття його на облік самостійним платником податку.

Законодавчо не обмежено право підприємства самостійно визначати, які саме підрозділи буде створено за межами його місцезнаходження. Проте залежно від обраної форми підрозділу визначатиметься його податковий статус, а отже, відповідні права і обов'язки самого підприємства».

Тому, керуючись явно надуманими доводами листів ДПСУ від 04.12.2012 р. та від 11.12.2012 р. та сплативши ПДФО за місцезнаходженням невідокремлених підрозділів, юридична особа – платник податку ризикує бути оштрафованою податківцем, який розділятиме точку зору авторів публікації у «Віснику податкової служби України» та дотримуватиметься вищевикладеної позиції автора цієї статті.

II. Щоб уникнути ризиків, вказаних у попередньому пункті, юридична особа – платник податків може отримати індивідуальну податкову консультацію у письмовій або електронній формі в порядку ст. 52 ПКУ. Така податкова консультація за вибором платника податків може бути надана органом будь-якої ланки: податковою інспекцією, у якій платник податків перебуває на обліку, або вищим органом державної податкової служби, або центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику. Діючи на підставі індивідуальної податкової консультації в письмовій або електронній формі юридична особа – платник податків згідно з п. 53.1 ст. 53 ПКУ не може бути притягнута до відповідальності, у тому числі й оштрафована.

Конфліктуючи з податковою

I. Якщо для юридичної особи з якихось причин є неприйнятними вищевказані безконфліктні варіанти поведінки, така юридична особа може оскаржити рішення податкової про застосування штрафних санкцій, якщо таке рішення ґрунтуватиметься на доводах листів ДПСУ від 04.12.2012 р. і від 11.12.2012 р. При обранні цього варіанту юридичній особі вже нині слід подбати про збирання доказів на підтвердження своєї позиції, законодавче обґрунтування якої було надано вище.

1. Правильно виписати положення про свої структурні невідокремлені підрозділи. Так, згідно з ч. 2 ст. 64 ГКУ функції, права та обов'язки виробничих і функціональних структурних підрозділів визначаються положеннями про них, які затверджуються в порядку, визначеному статутом підприємства або іншими установчими документами. Тому в положенні про конкретний структурний підрозділ юридичної особи, серед іншого, слід вказати, що такий підрозділ є виробничим (функціональним) структурним підрозділом згідно із ч. 1 ст. 64 ГКУ та не належить до відокремлених підрозділів у розумінні ч. 4 ст. 64 ГКУ.

2. Забезпечити наявність виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, яка не міститиме відомостей про статус підрозділу як відокремленого, підтверджуючи тим самим, що цей підрозділ є виробничим чи функціональним структурним підрозділом (тобто невідокремленим).

На думку автора, вказаних доказів має бути достатньо для суду, аби задовольнити позов юридичної особи та скасувати вищевказане рішення податкової про застосування штрафних санкцій. Водночас можна підстрахуватися та отримати додаткові докази – наприклад, рішення суду з іншого спору, у мотивувальній частині якого буде підтверджено статус підрозділу як невідокремленого. Таке рішення можна отримати, приміром, у справі за позовом юридичної особи до державного реєстратора про відмову внести відомості до Єдиного державного реєстру, зазначивши як третю особу податкову інспекцію, у якій юридична особа перебуває на обліку. Адміністративний суд хоча і відмовить юридичній особі в задоволенні її позову, проте в мотивувальній частині рішення зазначить, що юридична особа приймала рішення про створення виробничого (функціонального) структурного підрозділу, а не відокремленого, унаслідок чого дії державного реєстратора є правомірними. У подальшому встановлений у такому судовому рішенні факт визначення підрозділу юридичної особи як невідокремленого вважатиметься преюдиційним і в силу ч. 1 ст. 72 Кодексу адміністративного судочинства України не доказуватиметься в спорі з податковою інспекцією щодо оскарження її рішення про застосування штрафних санкцій.

II. У разі, коли юридична особа не бажає чекати податкових перевірок і застосування податковою штрафних санкцій, вона може отримати індивідуальну податкову консультацію в письмовій або електронній формі та оскаржити її, якщо така консультація буде аналогічною листам ДПСУ від 04.12.2012 р. і від 11.12.2012 р. Підставою для такого оскарження є п. 53.3 ст. 53 ПКУ, обґрунтування позовної заяви та доказова база будуть аналогічними попередньому пункту. Визнання судом такої податкової консультації недійсною буде підставою для надання нової податкової консультації з урахуванням висновку суду про необхідність сплати ПДФО з найманих працівників невідокремлених підрозділів до бюджету за місцем знаходження юридичної особи – платника податків, а не за місцезнаходженням цих підрозділів. Нова податкова консультація, яка буде надана в письмовій або електронній формі та міститиме вказаний висновок, на підставі п. 53.1 ст. 53 ПКУ захистить юридичну особу від притягнення її до відповідальності, у тому числі і від штрафу.

Нормативна база

ПКУ;

Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI;

ЦКУ;

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV;

ГКУ;

Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV;

Закон про держреєстрацію;

Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців»;

Лист ДПСУ від 04.12.2012 р.;

Лист Державної податкової служби України від 04.12.2012 р. № 6730/0/51-12/17-1116

«Про перерахування до бюджету ПДФО»;

Лист ДПСУ від 11.12.2012 р.;

Лист Державної податкової служби України від 11.12.2012 р. № 6888/0/61-12/17-1115 «Щодо особливості сплати податку на доходи фізичних осіб відокремленим підрозділом». (Опубліковано: Бухгалтерія, № 13 (1052) від 1.04.2013 р.).

В. Єфімов, аудитор

Які податкові наслідки має продаж службового авто постійним представництвом нерезидента?

Розглядаючи автомобіль крізь призму підприємницької діяльності, зрозумілим стає той факт, що його спочатку виробляють, потім продають і використовують. При чому остання зв'язка «потім протають і використовують» може мати нескінченну кількість повторювань, які залежать від строку служби самого авто та бажання того, хто ним володіє.

Представництво нерезидента в Україні, маючи необхідність використовувати автомобіль у своїй діяльності, спочатку набуває його у власність, потім експлуатує і, якщо у тому є необхідність, продає.

Саме про втрату представництвом нерезидента (не стандартним платником податків в Україні) права власності на автомобіль шляхом його продажу і йтиметься в нашій статті.

Проте для початку охарактеризуємо які саме представництва можна зустріти сьогодні на «широкій податковій ниві».

Наразі в Україні не існує іншого порядку реєстрації представництв нерезидентів, крім постійних представництв. Усі представництва нерезидентів реєструються як «постійні», однак ті з них, що не займаються господарською діяльністю, а ведуть виключно «підготовчу і допоміжну діяльність», звільняються від податку на прибуток у випадках, передбачених міжнародними конвенціями про уникнення подвійного оподаткування, ратифікованими Верховною Радою України. Таким чином, є розподіл на комерційні та некомерційні представництва нерезидентів, останні з яких нас і цікавлять.

Відповідно до п. 160.8 ст. 160 Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (далі – ПКУ) і п. 6 розд. I Наказу ДПАУ від 28.02.2011 р. № 115 «Про затвердження форм та Порядку розрахунку податкових зобов'язань нерезидентів, які провадять діяльність на території України через постійне представництво» (далі –

Наказ № 115) суми прибутків нерезидентів, які провадять свою діяльність на території України через постійне представництво, оподатковуються в загальному

порядку. При цьому таке постійне представництво прирівнюється з метою оподаткування до платника податку на прибуток, який провадить свою діяльність незалежно від такого нерезидента.

У цій статті ми розглянемо випадок, коли некомерційне постійне представництво прийняло рішення продати службове авто.

Придбання авто

Цьому моменту особливо треба приділити увагу, і згодом ви зрозумієте чому.

Найчастіше представництво нерезидента може отримати автомобіль:

1). Від материнської компанії, імпортувавши його, тобто безкоштовно з точки зору плати за саме авто.

2). Придбавши його на території України – платно, на підставі договору купівлі-продажу.

У першому випадку балансова вартість авто дорівнюватиме нулю, у другому – дорівнюватиме вартості, вказаній у специфікації до договору купівлі-продажу та у видатковій накладній.

Експлуатація

Постійне некомерційне представництво, ставши власником авто, реєструє його у відповідних органах МРЕВ, вводить в експлуатацію, назначивши матеріально-відповідальну особу, довго та бережно використовує, амортизуючи його при цьому, після чого реалізує. Для цілей оподаткування, у рамках теми нашої статті, під час експлуатації автомобіля нас цікавить саме його амортизація.

На практиці дуже часто так буває, що транспортний засіб, ставши власністю представництва у будь-який із двох перелічених вище варіантів, перебуває на балансі материнської компанії (нерезидента). Це означає, що на основний засіб, про який ідеться, у країні нерезидента нараховується амортизація, і в майбутньому, якщо виникне обов'язок, будуть сплачені необхідні податки в результаті продажу такого основного засобу. Також це означає, що у країні реєстрації представництва нерезидента амортизація на таке авто не нараховується, як у бухгалтерському обліку так і в податковому.

У процесі експлуатації автомобіля працівники представництва повинні дотримуватися податкового законодавства хоча б для того, щоб не сплачувати податок на доходи фізичних осіб із додаткового блага, у вигляді вартості використаного пального та отриманих добових.

Продаж авто

Вирішивши, що потреби в автомобілі більше немає, перше, що потрібно зробити голові представництва, – це звернутися до суб'єкта оціночної діяльності для проведення оцінки поточної ринкової вартості авто.

Після отримання звіту щодо оцінки авто найбільш раціонально буде звернутися до автосалону з пропозицією придбати у вас автомобіль на умовах договору купівлі-продажу. Але, найвірогідніше, автосалон запропонує вам договір комісії, який, по суті, не матиме для представництва ніякого істотно іншого впливу на податкові наслідки по операції з продажу авто. До того ж, реалізуючи транспортний засіб через автосалон, ви зможете уникнути бюрократичної тяганини пов'язаної із переоформленням права власності й т. п.

І наостанок найцікавіше. Та ще й з особистої практики автора.

Усі, хто вважає, що існування міжнародної конвенції про уникнення подвійного оподаткування та вчасно подана легалізована довідка про резидентний статус материнської компанії є «пігулкою» від багатьох «податкових хвороб», помиляються.

Будьте певні, якщо в конвенції написано «Доходи, одержувані від відчуження рухомого майна, яке складає частину майна постійного представництва, яке підприємство Договірної Держави має в другій Договірній Державі, або від рухомого майна, <...> можуть оподатковуватись у цій другій Державі», то наші податківці обов'язково займуть фіскальну позицію та оподаткують операцію з відчуження рухомого майна саме в нашій державі. Для них слова можуть і повинні – синоніми.

Відповідно до підпункту 146.13 ст. 146 ПКУ сума перевищення доходів від продажу або іншого відчуження над балансовою вартістю окремих об'єктів основних засобів і нематеріальних активів зараховується до доходів платника податку, а сума перевищення балансової вартості над доходами від такого продажу або іншого відчуження зараховується до витрат платника податку.

Оскільки раніше по тексту ми визначилися, що амортизація представництвом не нараховувалася, то у момент продажу автомобіля його балансова вартість дорівнюватиме початковій вартості.

Якщо представництво нерезидента придбало нове авто на території України за договором купівлі-продажу, а потім продало цей автомобіль за ціною, що дорівнює оціночній вартості, то при середньостатистичному збігові обставин податок на прибуток сплачувати не доведеться, тому що не виникатиме об'єкта оподаткування. Вартість, за якою автомобіль було придбано, перевищує його оціночну вартість на момент продажу.

Протилежно інші наслідки матиме операція продажу представництвом транспортного засобу, який було імпортовано і відправником якого була материнська компанія. Оскільки представництво фактично не понесло витрат на придбання автомобіля, то й дохід, отриманий від продажу автомобіля, не буде зменшено на суму таких витрат.

ПДВ

Що стосується ПДВ, то некомерційні постійні представництва нерезидента майже ніколи не реєструються платниками ПДВ. А тому, якщо автомобіль не імпортувався, а придбався на території України, то в момент його реалізації за умови недосягнення межі у 300 000,00 грн зобов'язання зі сплати ПДВ не виникнуть.

Якщо ж автомобіль було імпортовано, то для того, щоб скористатися правом на імпортний податковий кредит, представництву довелось б пройти процедуру добровільної реєстрації платником ПДВ. У майбутньому ж, не анулювавши такої реєстрації, під час продажу автомобіля – нарахувати та сплатити податкові зобов'язання по згаданому непрямому податку.

Як висновок

Загалом, питання про порядок оподаткування нерезидентами (їхніми представництвами) операцій з відчуження рухомого майна на території України не врегульовано однозначно. Тому й доводиться враховувати позицію податкового органу за місцезнаходженням представництва. Але, розглядаючи

окремо кожну істотну операцію, наведеними вище нормами законодавства слід керуватися в першу чергу.

Нерухомість

А. Домашенко, адвокат

Регистрация прав на недвижимость: что нового принесет реформа?

Минувший год многим запомнился как год реформирования уголовно-процессуального законодательства, а 2013 г. начался с введения нового порядка регистрации прав на недвижимость.

Осуществление последней реформы законодатель хотел начать еще с 1 января 2012 г., но, ввиду неготовности задействованных в ней госорганов, решил повременить и перенес ее ровно на один год (видимо, чтобы грядущие изменения встретить во всеоружии). О том, что сулит новая система регистрации прав на недвижимость субъектам хозяйствования и обычным гражданам, пойдет речь в данном материале.

Регистрации прав: суть реформы

С 1 января 2013 г. главным нормативным актом в сфере регистрации прав на недвижимость является закон о регистрации прав 1. В соответствии с ч. 1 ст. 2 данного закона «государственная регистрация вещных прав на недвижимое имущество... – официальное признание и подтверждение государством фактов возникновения, перехода или прекращения прав на недвижимое имущество, обременения таких прав путем внесения соответствующей записи в Государственный реестр вещных прав на недвижимое имущество».

В Государственном реестре вещных прав на недвижимое имущество (далее – Государственный реестр прав) регистрируются вещные права и их обременения на:

- земельные участки 2;
- объекты недвижимого имущества, размещенные на земельном участке, перемещение которых невозможно без их обесценивания и изменения назначения (предприятия как единые имущественные комплексы, жилые дома, здания, сооружения, квартиры, жилые и нежилые помещения).

Какие именно вещные права и их обременения подлежат государственной регистрации, указано в ч. 1 ст. 4 закона о регистрации прав. К таким правам относятся:

- право собственности на недвижимое имущество;
- право владения; право пользования (сервитут); право пользования земельным участком для сельскохозяйственных потребностей (эмфитевзис); право застройки земельного участка (суперфиций); право хозяйственного ведения; право оперативного управления; право постоянного пользования и право аренды земельного участка; право пользования (найма, аренды) зданием или другими капитальными сооружениями, их отдельными частями; ипотека; доверительное управление имуществом;
- другие вещные права согласно закону;

- налоговый залог, предметом которого является недвижимое имущество, и другие обременения.

Стоит напомнить, что государственная регистрация прав является обязательной. Более того, права на недвижимое имущество и их обременения, которые подлежат государственной регистрации согласно вышеуказанному закону, возникают с момента такой регистрации. Поэтому при заключении договоров купли-продажи, аренды, залога, которые совершаются в отношении недвижимого имущества, важно не только заключить сам договор, но и зарегистрировать свои права по такому договору (право собственности, аренды, залога и пр.). Отсутствие такой регистрации будет означать, что права на недвижимость у сторон не возникли, несмотря на наличие договора. Кроме того, это помешает дальнейшему заключению любых сделок в отношении этого недвижимого имущества. В соответствии с ч. 6 ст. 3 закона о регистрации прав любые сделки в отношении недвижимости (отчуждение, управление, ипотека и т. п.) совершаются, если право собственности или иное вещное право на такое имущество зарегистрировано в соответствии с требованиями этого закона.

Итак, государственная регистрация прав состоит во внесении сведений о вещных правах и их обременениях в Государственный реестр прав. До 1 января 2013 г. действовало Временное положение о порядке государственной регистрации права собственности и других вещных прав на недвижимое имущество, утвержденное приказом Минюста Украины от 07.02.2002 г. № 7/5. В соответствии с данным документом государственная регистрация таких прав осуществлялась регистраторами Бюро технической инвентаризации (БТИ). В БТИ регистрировались права на следующие объекты недвижимого имущества: жилые дома, квартиры, здания, сооружения и отдельные помещения.

Суть же реформы состоит в новом подходе к системе регистрации прав на недвижимое имущество по принципу «единого окна», в том числе путем передачи функций по регистрации прав на недвижимое имущество от регистраторов БТИ новому органу. Более подробно можно остановиться на следующих изменениях.

Один, совсем один...

Регистрация прав на недвижимое имущество теперь осуществляется в едином реестре, которым является Государственный реестр прав. В этом реестре регистрируются права и на объекты недвижимого имущества, размещенные на земельном участке, и непосредственно на сами земельные участки, что раньше происходило в разных реестрах³. Кроме того, с введением нового реестра отменены старые реестры, дублирующие его функции: Реестр прав собственности на недвижимое имущество, Единый реестр запретов отчуждения объектов недвижимого имущества, Государственный реестр ипотек – приказ Минюста Украины от 14.12.2012 г. № 1844/5 определил перечень утративших силу приказов, регулирующих ведение реестров, и утвердил порядок использования их данных при формировании Государственного реестра прав.

³ Обратим внимание на то, что данные о собственниках земельных участков будут накапливаться в двух реестрах, которые будут вести разные органы – в Государственном реестре прав (ст. 10 закона о регистрации прав) и в Государственном земельном кадастре, а точнее – в поземельной книге (прим. авт.).

Государственный реестр прав содержит сведения о зарегистрированных правах и их обременениях, субъектах прав, об объектах недвижимого имущества и документах, на основании которых проведена государственная регистрация прав. Технически реестр состоит из разделов, которые, в свою очередь, состоят из четырех частей, содержащих сведения о:

- недвижимом имуществе;
- праве собственности и субъекте этого права;
- других вещных правах и субъекте таких прав;
- обременениях прав на недвижимое имущество и субъекте этих прав.

Порядок ведения Государственного реестра прав определен Постановлением КМУ от 26.10.2011 г. № 1141 «Об утверждении Порядка ведения Государственного реестра вещных прав на недвижимое имущество».

Помимо внесения сведений в Государственный реестр прав на объект недвижимости формируется также и регистрационное дело, которое включает в себя документы, содержащие сведения о недвижимом имуществе, праве собственности на него, других вещных правах и их обременениях. Такое регистрационное дело подлежит бессрочному хранению.

Без БТИ

С 1 января 2013 г. определена новая система органов государственной регистрации.

В ч. 1 ст. 6 закона о регистрации прав установлено, что систему органов государственной регистрации прав составляет:

- Минюст Украины;
- центральный орган исполнительной власти, обеспечивающий реализацию государственной политики в сфере государственной регистрации прав (сейчас это Государственная регистрационная служба Украины⁴);
- органы государственной регистрации прав, созданные Минюстом.

Таким образом, с 1 января 2013 г. регистраторы БТИ утратили свои полномочия по проведению государственной регистрации вещных прав на недвижимое имущество, а такие полномочия должны осуществляться органами государственной регистрации прав – структурными подразделениями территориальных органов Минюста.

Однако новшества реформы по смене органа регистрации на этом не закончились. В соответствии с ч. 5 ст. 3 закона о регистрации прав государственная регистрация в результате совершения нотариального действия с недвижимым имуществом, объектом незавершенного строительства проводится нотариусом, который совершил такое действие. Тем самым в определенных законом случаях (при совершении нотариального действия) именно нотариус обязан зарегистрировать вещные права на недвижимое имущество в Государственном реестре прав в соответствии с вышеупомянутым законом.

Таким образом, государственная регистрация прав фактически осуществляется:

⁴ Официальный сайт Государственной регистрационной службы Украины в сети Интернет размещен по адресу: www.drsu.gov.ua. Обратим внимание, что на этом сайте названного ведомства размещен справочник для пользователя регистрационными услугами, в котором даны ответы на некоторые вопросы, возникающие у заинтересованных физических и юридических лиц (прим. авт.).

- нотариусами – при регистрации вещного права в отношении того недвижимого имущества, которое является предметом сделки, удостоверяемой нотариусом;
- органами государственной регистрации прав (структурными подразделениями территориальных органов Минюста) – при регистрации прав на иных основаниях.

Порядок, сроки и стоимость регистрации: какие?

Также изменены порядок, сроки и стоимость регистрации прав на недвижимое имущество.

Во-первых, в силу ч. 1 ст. 15 закона о регистрации прав государственный регистратор прав должен совершать следующие действия:

- принятие и проверка документов, поданных для регистрации прав, регистрация заявления;
- установление факта отсутствия оснований для отказа в государственной регистрации прав (приостановление рассмотрения заявления о государственной регистрации прав);
- принятие решения о государственной регистрации прав (принятие решения об отказе в регистрации прав или приостановлении государственной регистрации);
- внесение записи в Государственный реестр прав;
- предоставление извлечения из Государственного реестра прав о зарегистрированных правах.

Именно извлечение из Государственного реестра прав, выдаваемое заявителю, является тем конечным документом, который подтверждает возникновение у него прав на недвижимое имущество.

Более детально о порядке государственной регистрации прав можно узнать из постановления КМУ от 22.06.2011 г. № 703⁵, утвердившего Порядок № 703 и Порядок предоставления информации из Государственного реестра вещных прав на недвижимое имущество.

Порядком № 703, в частности, определен перечень документов, необходимых для государственной регистрации прав (документы подаются как органу государственной регистрации прав, так и нотариусу). Это:

- заявление о государственной регистрации. Форма и требования к заполнению заявления установлены Приказом Минюста Украины от 17.04.2012 г. № 595/5 «Об упорядочивании отношений, связанных с государственной регистрацией вещных прав на недвижимое имущество и их обременений» (в редакции приказа Минюста Украины от 14.12.2012 г. № 1841/5);
- документ, удостоверяющий личность заявителя, а в случае подачи документов уполномоченным лицом – документ, подтверждающий полномочия (в большинстве случаев – это паспорт и, при необходимости, доверенность);
- копия регистрационного номера учетной карточки налогоплательщика в соответствии с Государственным реестром физических лиц – налогоплательщиков

⁵ Порядок государственной регистрации прав на недвижимое имущество и их обременений, утвержденный постановлением КМУ от 22.06.2011 г. № 703 (прим. авт.).

(этот номер соответствует идентификационному номеру налогоплательщика – физического лица);

- документ, подтверждающий внесение платы за предоставление извлечения из Государственного реестра прав и документ об уплате государственной пошлины;

- документы, необходимые для регистрации прав и их копии – это правоустанавливающие документы (то есть те документы, которые подтверждают возникновение, переход или прекращение права собственности и других вещных прав на недвижимое имущество). В частности, в п. 27 Порядка государственной регистрации прав на недвижимое имущество и их обременений, утвержденного Постановлением № 705, насчитывается более полутора десятков видов правоустанавливающих документов, на основании которых возможна регистрация прав (договор в отношении недвижимого имущества, свидетельство о праве собственности, решение суда и пр.).

Во-вторых, закон о регистрации прав устанавливает следующие сроки проведения государственной регистрации:

- не более 14 рабочих дней с момента подачи документов – для государственной регистрации прав (или отказа в ней) органом государственной регистрации (ч. 5 ст.15 названного закона);

- в тот же день – для государственной регистрации прав (их обременений) нотариусом при совершении им нотариального действия (ч. 9 той же статьи).

То есть нотариусы поставлены в более напряженное положение по сравнению с органом государственной регистрации прав, поскольку обязаны проводить такую регистрацию одновременно с совершением нотариального действия.

В-третьих, государственная регистрация прав не является бесплатной.

Согласно ст. 29 закона о регистрации прав за проведение государственной регистрации прав и их обременений уплачивается государственная пошлина. Ее размеры, указанные в подпункте «х» п. 6 ст. 3 Декрета КМУ от 21.01.93 г. № 7-93 «О государственной пошлине», составляют:

- за государственную регистрацию права собственности на недвижимое имущество – семь необлагаемых налогом минимумов доходов граждан (119 грн);

- за государственную регистрацию иного вещного права на недвижимое имущество или отягощение права на недвижимое имущество – три необлагаемых налогом минимума доходов граждан (51 грн).

Кроме уплаты госпошлины, заинтересованное лицо должно также оплатить предоставление информации из Государственного реестра прав и внесение изменений в записи Государственного реестра прав. Такая плата уплачивается отдельно в порядке, установленном Постановлением КМУ от 21.11.2012 г. № 1204 «Об утверждении размера и порядка использования платы за внесение изменений в записи Государственного реестра вещных прав на недвижимое имущество и предоставление информации из указанного реестра».

В соответствии с п.1 данного Постановления размер платы:

- за внесение изменений в записи Государственного реестра вещных прав составляет 51 грн;

- за предоставление информации из этого реестра в форме извлечения – 120 грн.

Таким образом, при регистрации права собственности по новому порядку в органе государственной регистрации прав необходимо будет заплатить минимум

290 грн (119 грн + 51 грн + 120 грн). В том случае, если госрегистрацию прав проводит нотариус, то к этой сумме следует добавить еще госпошлину за нотариальное удостоверение договора (например, за отчуждение недвижимости – 1 % от суммы договора) и стоимость услуг нотариуса.

Свидетельство о праве собственности: не всегда

Ранее, в соответствии с Временным положением о порядке государственной регистрации права собственности и других вещных прав на недвижимое имущество, утвержденным приказом Минюста Украины от 07.02.2002 г. № 7/5, свидетельство о праве собственности выдавалось органами местного самоуправления. К примеру, в Киеве на объекты жилого фонда свидетельство выдавалось Главным управлением жилищного обеспечения Киевской городской государственной администрации, а на остальные объекты – Главным управлением коммунальной собственности г. Киева.

Сегодня же свидетельства о праве собственности, подтверждающие возникновение права собственности при осуществлении государственной регистрации прав на недвижимое имущество, должны выдавать органы государственной регистрации прав вместе с извлечением из Государственного реестра прав (т. е. по принципу «единого окна»).

При этом свидетельство о праве собственности выдается в строго определенных случаях, перечисленных в ч. 1 ст. 18 закона о регистрации прав. Согласно этим требованиям свидетельство выдается, в частности:

- физическим и юридическим лицам на вновь построенные, реконструированные объекты недвижимого имущества;
- членам жилищного, жилищно-строительного, дачного, гаражного или другого кооператива, которые полностью внесли свои паевые взносы;
- юридическим лицам в случае внесения их участниками в уставный капитал объектов недвижимого имущества;
- физическим и юридическим лицам, которые в случае ликвидации (реорганизации) юридического лица получили в собственность недвижимое имущество ликвидируемого юридического лица;
- физическим и юридическим лицам, которые вышли из состава участников юридического лица и получили в собственность объект недвижимого имущества;
- реабилитированным гражданам, которым возвращено в собственность принадлежащие им объекты недвижимого имущества;
- в случае выделения отдельного объекта недвижимого имущества из состава объекта недвижимого имущества, состоящего из двух или более объектов;
- физическим или юридическим лицам на объекты недвижимого имущества, которые в установленном порядке переведены из жилых в нежилые и наоборот.

Как видно из данного перечня, свидетельство о праве собственности оформляется в большинстве случаев при первом оформлении права собственности на новый объект недвижимости или при передаче (возврате) недвижимого имущества в уставный капитал юридического лица. Но, по большому счету, данный перечень с косметическими изменениями был перенесен в закон о регистрации прав 2004 г. из Временного положения о порядке государственной регистрации права собственности и других вещных прав на недвижимое имущество, утвержденного Минюстом Украины в 2002 г., и новых случаев получения свидетельства о праве собственности не содержит.

Регистрационный номер: он уникальный

Еще одно новшество касается технической стороны регистрации прав на недвижимое имущество – присвоение ему регистрационного номера. В соответствии со ст. 25 закона о регистрации прав регистрационным номером объекта недвижимого имущества является индивидуальный номер, который присваивается каждому отдельно определенному объекту недвижимого имущества при проведении государственной регистрации права собственности на него. Данный номер не должен повторяться на всей территории Украины и остается неизменным на протяжении всего времени существования объекта недвижимости.

Даже в случае перехода права собственности на объект недвижимого имущества или изменения описания (данных) объекта недвижимого имущества его регистрационный номер остается без изменений. На подзаконном уровне по этому вопросу принято постановление КМУ от 08.12.2010 № 1117, которым утвержден Порядок присвоения объекту недвижимого имущества регистрационного номера.

Раньше индивидуального номера у объекта недвижимости не было. Теперь же после открытия государственным регистратором раздела Государственного реестра прав и внесения записи в него государственный регистратор присваивает объекту недвижимого имущества регистрационный номер. Этот номер является идентификатором раздела Государственного реестра прав, на основе которого осуществляется доступ в этот реестр.

Сделки с недвижимостью: без технической инвентаризации

Также с начала 2013 г. отменена обязательная техническая инвентаризация при сделках с недвижимостью.

Данное изменение хоть и прямо не вытекает из действующего закона о регистрации прав, но является прямым следствием реформирования системы регистрации прав собственности.

Ранее для заключения сделки с недвижимостью требовалось наличие извлечения из Реестра прав собственности, выдаваемого БТИ. Проблема была в том, что выдаче данного извлечения предшествовала обязательная техническая инвентаризация со стороны БТИ, сроки проведения которой не были установлены. Из-за короткого срока действительности данного извлечения (три месяца со дня выдачи), иногда приходилось проводить повторную инвентаризацию, что создавало условия для коррупции в БТИ в отношении ускоренной выдачи извлечения.

С этого года данная ситуация уже выглядит анахронизмом. Изменениями к Инструкции о порядке проведения технической инвентаризации объектов недвижимого имущества, утвержденной приказом Государственного комитета строительства, архитектуры и жилищной политики Украины от 24.05.2001 г. № 127 (внесены приказом Минстроя Украины от 28.12.2012 г. № 658 и действуют с 4 января 2013 г.) установлены три обязательных случая проведения технической инвентаризации:

- перед принятием в эксплуатацию законченных строительством объектов, в том числе после проведения реконструкции и капитального ремонта;
- перед проведением государственной регистрации права собственности на объект незавершенного строительства;
- перед проведением государственной регистрации права собственности на объект недвижимого имущества, образованного в результате деления,

объединения объекта недвижимого имущества или выделения доли из объекта недвижимого имущества.

Во всех остальных случаях техническая инвентаризация проводится по желанию заказчика. Таким образом, только первичная инвентаризация теперь является обязательной, а текущая инвентаризация может и не проводиться.

Реализация реформы: проблемы

Было бы странным, если бы реформа заработала с первого дня как отлаженный механизм. Как часто случается, это начинание столкнулось с определенными проблемами, которые отразились на рынке недвижимости с начала 2013 г. Даже руководство государства признало наличие этих проблем, уволив главу Государственной регистрационной службы, не справившегося с ситуацией.

Основная проблема новаций состоит в том, что новый реестр (Государственный реестр прав) содержит информацию о регистрациях и сделках, совершенных с 1 января 2013 г., в то время как информация из «старых» реестров на момент вступления в силу реформы в него переведена еще не была. Законодательство признает вещные права на недвижимое имущество, зарегистрированные до 1 января 2013 г., но не предусматривает автоматического переноса информации из «старых» реестров в новый.

В соответствии с п. 94 Порядка № 703, порядок переноса записей из старых реестров (т. е. Реестра прав собственности на недвижимое имущество, Единого реестра запретов отчуждения объектов недвижимого имущества, Государственного реестра ипотек, некоторые из которых велись еще в бумажном виде) в Государственный реестр прав устанавливается Минюстом. Этот порядок на сегодняшний день еще не принят. Поэтому если вещное право на объект недвижимости не внесено в Государственный реестр прав (а без информации о праве собственности на объект невозможно удостоверить сделку), то приходится дополнительно делать запрос в БТИ о предоставлении информации из старого реестра. Это, конечно, затягивает и усложняет удостоверение сделок. Поэтому полностью исключить БТИ из новой системы пока не удалось.

Еще одна проблема связана с неготовностью нотариусов выполнять функции государственной регистрации права собственности. Бывают случаи, когда нотариус, удостоверивший договор, отправлял клиента в орган регистрации прав, так как сам не может провести регистрацию права собственности.

Несмотря на все «детские болезни», которые сопровождают эту реформу, хочется отметить ее положительные стороны.

Далеко ходить не надо, возьмем, к примеру, обыкновенную сделку по купле-продаже недвижимости. До вступления в силу реформы сторонам сделки было необходимо посетить БТИ как минимум четыре раза (заказать извлечение из Реестра прав собственности, дождаться сотрудника БТИ для инвентаризации, получить извлечение из Реестра прав собственности, а после сделки подать документы на регистрацию права собственности и получить их обратно). Теперь все оформление должно проходить у нотариуса, который сразу же после сделки обязан выдать документ, подтверждающий регистрацию права собственности (извлечение из Государственного реестра прав). Это просто и удобно.

В то же время приходится констатировать факт, что до того времени, пока записи из всех «старых» реестров не будут перенесены в Государственный реестр прав, реформа будет половинчатой, а ее эффективность – неполной. Так что пока можно, как говорят в легкой атлетике, только засчитать попытку.

Фінанси

Обзор валютного рынка в Украине за июнь и прогноз на июль 2013 г.

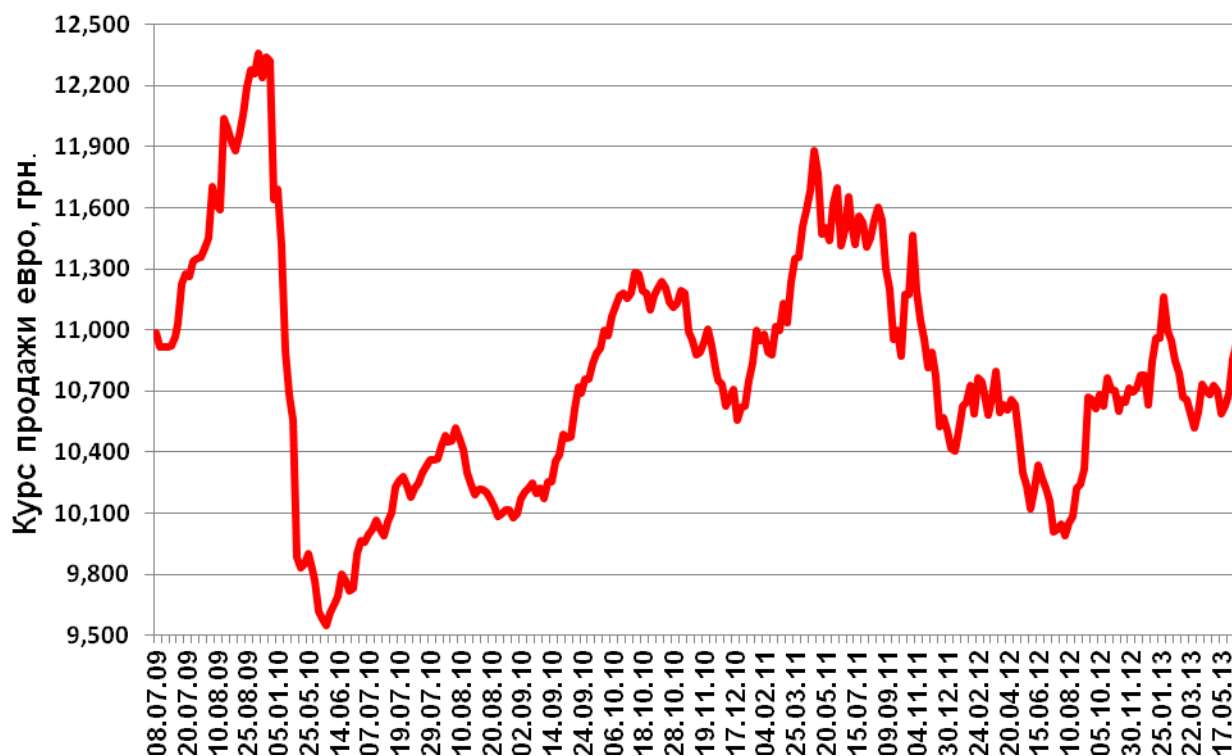
Підготовлено інформаційно-аналітичним центром FOREX CLUB в Україні

Евро

Стоимость евро на международном рынке за прошедшую неделю понизилась на 0,95 % до 1,2995. Основной причиной удешевления евровалюты стало ожидание сокращения стимулирующих мер со стороны ФРС США.

Курс продажи безналичного евро за этот период понизился на 1,45 % до 10,637 грн., наличного – на 1,47 % до 10,708 грн.

Средний курс продажи наличного евро в Украине

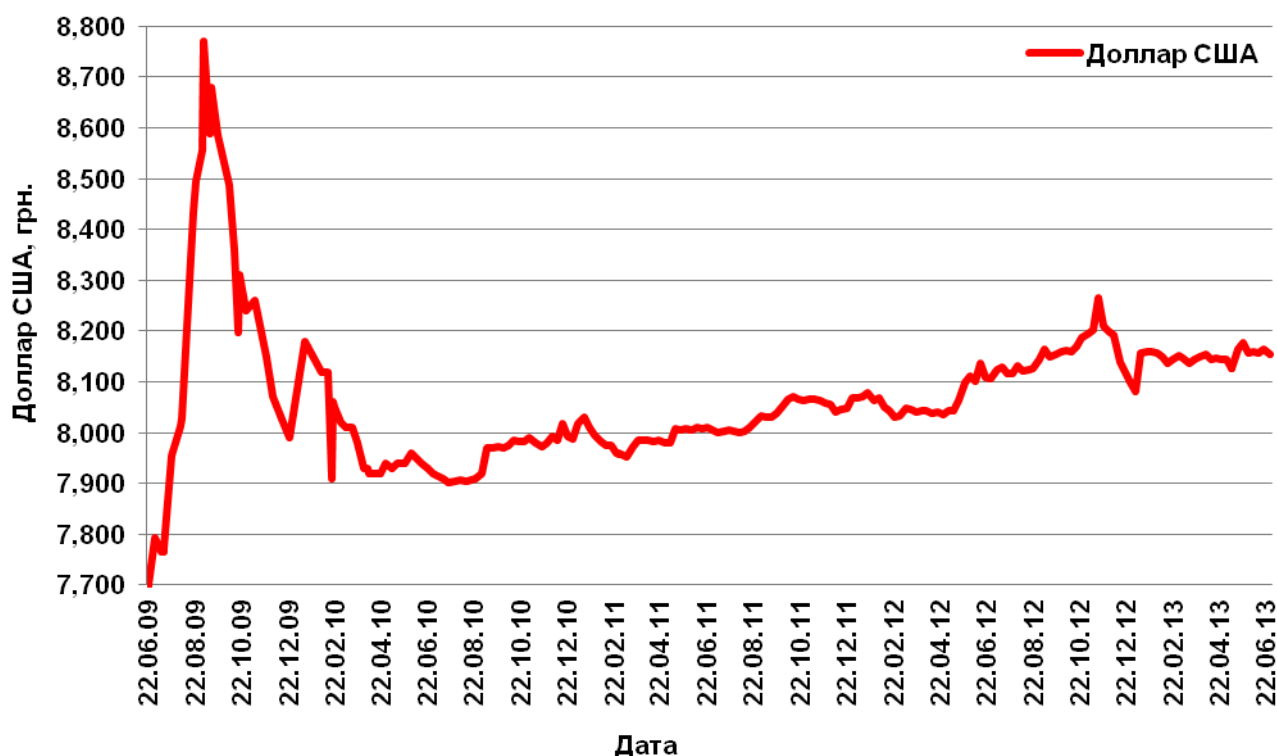
Динамика евро в начале текущей недели будет зависеть от данных по индексу деловой активности в еврозоне и США за июнь. Показатели могут выйти лучше прогнозов, что добавит волатильности и неопределенности европейской валюте.

Затем влияние на евро будут оказывать данные по занятости в США. Если они продемонстрируют продолжение умеренного роста количества занятых в июне в американской экономике, евро может продолжить дешеветь. Диапазон колебания евровалюты на международном рынке может составить

1,2800–1,3150. Средний курс продажи наличного евро в этом случае будет находиться в пределах 10,52–10,80 грн.

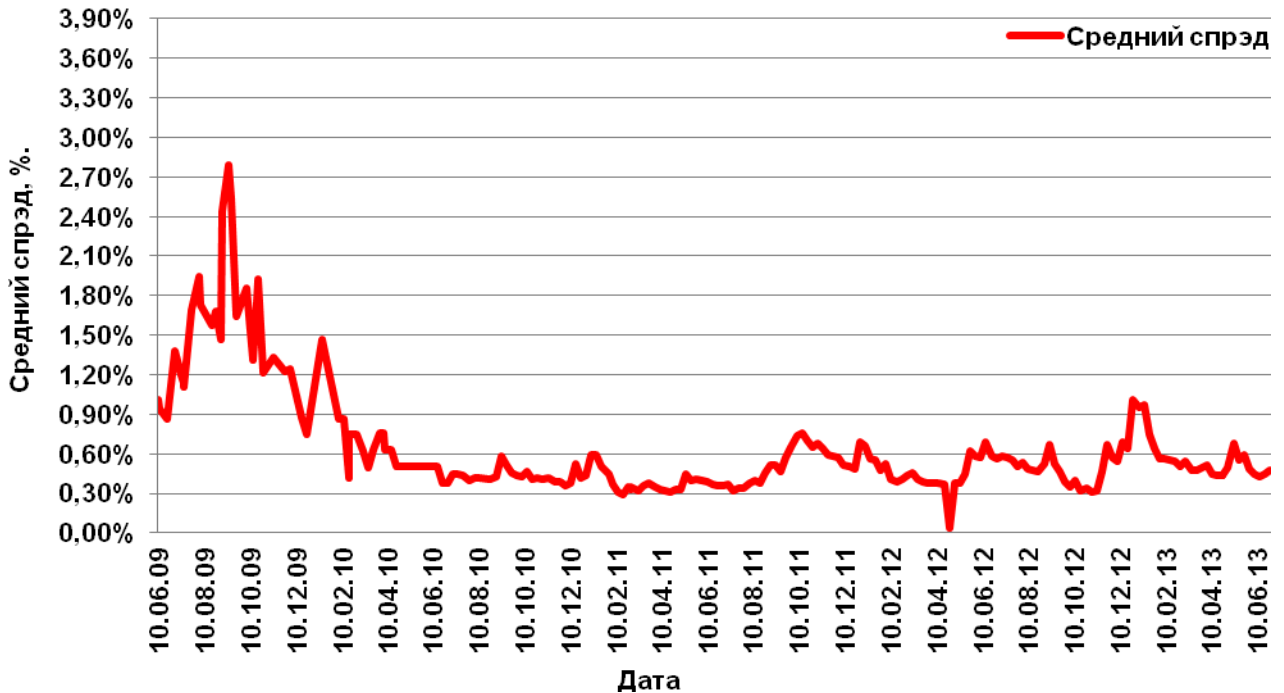
Доллар США

Средний курс продажи наличного доллара США в Украине

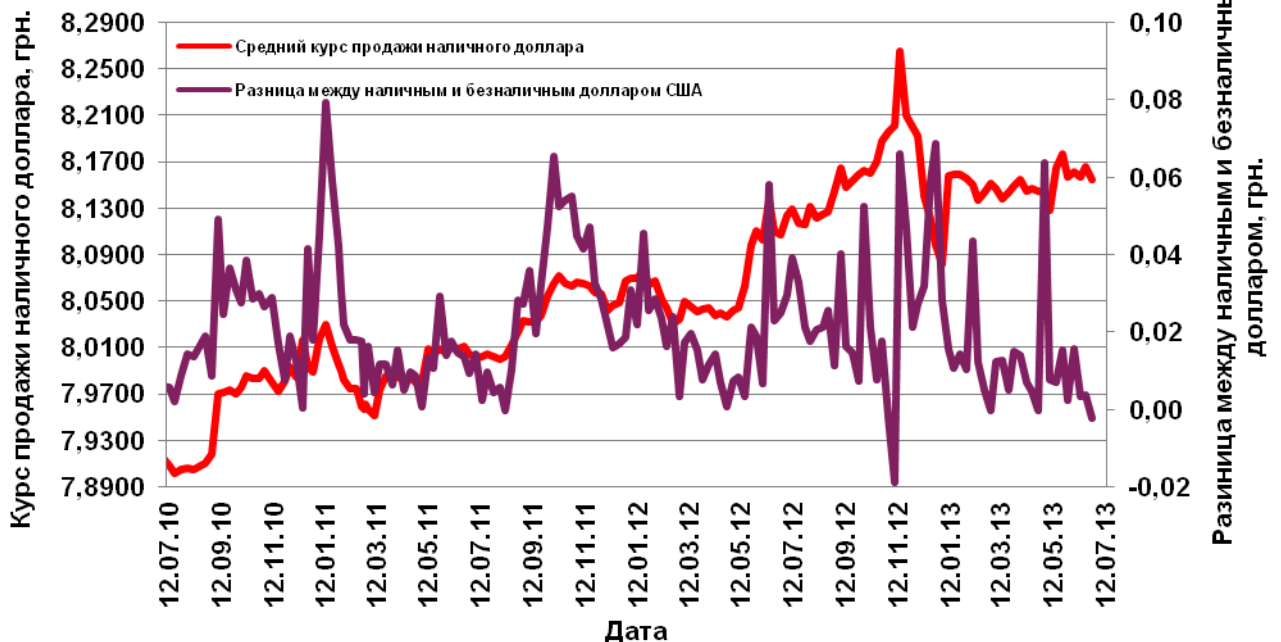
Курс продажи безналичного доллара на прошлой неделе понизился на 0,06 % до 8,157 грн, наличного – на 0,13 % до 8,155 грн. Средний дневной объем торгов долларами на межбанковском рынке составил 1210,8 млн дол., что на 20,89 % больше, чем неделю ранее.

Средний спрэд по наличным операциям с долларом США

Средний спрэд по операциям с наличным долларом за этот период повысился на 0,04 % – до 0,48 %, что говорит о стабильной ситуации на наличном валютном рынке.

Средний курс продажи наличного доллара США и разница между средним курсом продажи наличного доллара и безналичного доллара США

Разница между наличным и безналичным курсом продажи доллара сократилась на 0,6 коп до отметки минус 0,2 коп. Как правило, когда этот показатель оказывается отрицательным, средний курс продажи наличного доллара умеренно повышается.

Курс наличного доллара вряд ли существенно изменится на текущей неделе. НБУ проводит политику по поддержанию стабильности гривни:

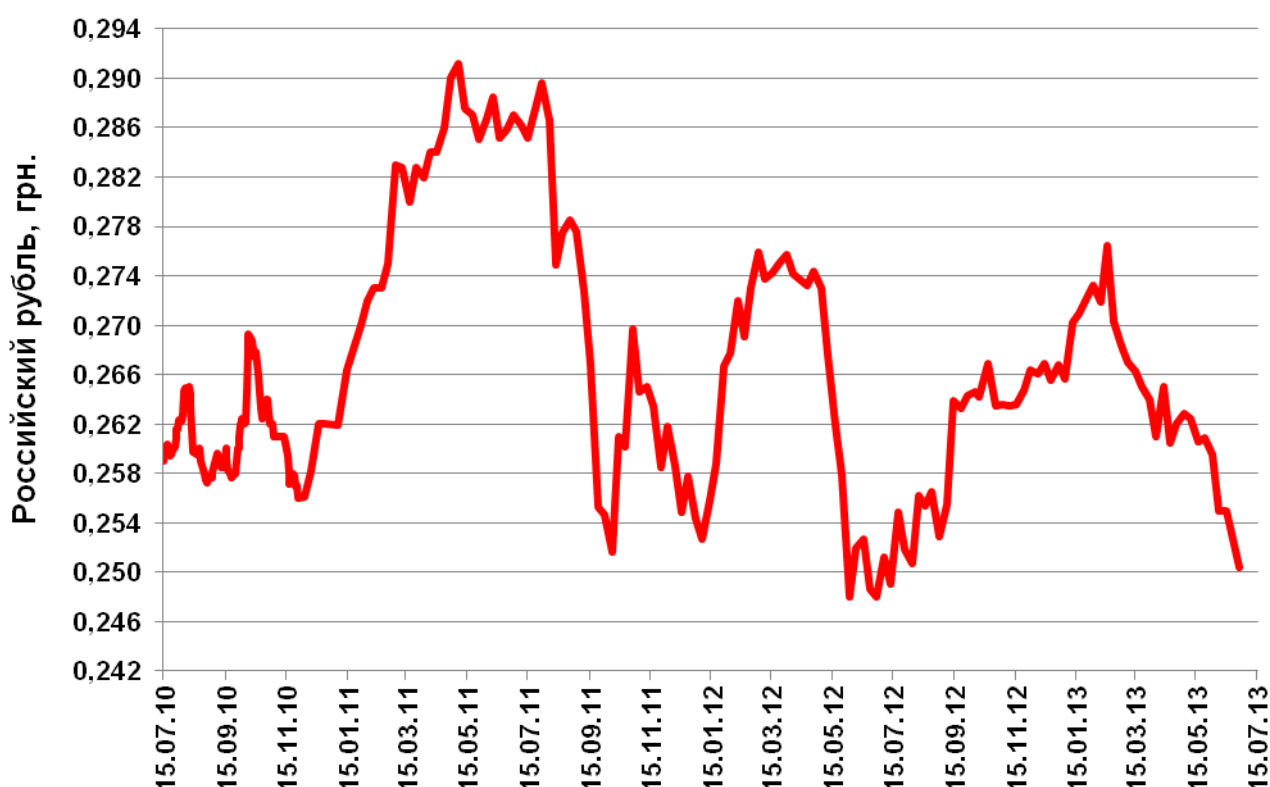
продолжается преимущественно мобилизация денежной массы. Средний курс продажи наличного доллара будет находиться в границах 8,15–8,166 грн.

Российский рубль

Курс продажи безналичного рубля за инувшую неделю понизился на 1,09 % – до 0,246 грн, наличного – на 0,92 % до 0,25 грн.

Динамика рубля на текущей неделе будет зависеть от публикации индексов деловой активности в США и еврозоне. Ожидаемые цифры могут оказать некоторую поддержку российской валюте. Однако её укрепление вряд ли будет значительным, так как финансовые власти России взяли направление на умеренную девальвацию рубля. Средний курс продажи наличного рубля на неделе, вероятно, будет находиться в границах 0,246–0,255 грн.

Средний курс продажи наличного российского рубля в Украине

Прогноз по валютам на июль

М. Сальникова, эксперт информационно-аналитического центра FOREX CLUB в Украине

Доллар США

По нашему мнению, средний курс продажи наличного доллара США на территории Украины в июле может несколько повыситься. Так, давление будет оказывать необходимость погашения государственного внешнего долга в размере 872 млн дол. Низкая вероятность выхода Украины на рынок еврооблигаций в связи с ростом средневзвешенной доходности по украинским еврооблигациям до 10 % уже в конце текущего месяца. Также негативно может

сказаться общая тенденция укрепления доллара США на мировом валютном рынке Forex на фоне намерения регулятора свернуть программу количественного смягчения американской экономики уже в этом году.

Сдерживающими факторами роста доллара факторами станет снижение деловой активности в стране, на фоне чего понизится интерес к валюте.

Курс продажи наличного доллара США в Украине в июне может находиться в диапазоне 8,147–8,17 грн.

Евро

В июле динамика среднего курса продажи наличного евро может находиться под давлением на фоне заявления председателя ФРС США Бернанке 19 июня о намерении сворачивания программы QE3 уже в текущем году. Дополнительно на европейскую валюту будут оказывать влияние макроэкономические данные из США и еврозоны. Так, на 4 июля запланировано заседание ЕЦБ по ставке, где евро может получить поддержку в случае умеренно позитивных комментариев регулятора относительно перспектив восстановления экономики еврозоны. С другой стороны регулятор в своих комментариях может отметить непростое положение отдельных стран еврозоны, которые пострадали вследствие природных катаклизмов, что окажет дополнительное давление на евровалюту.

Предполагаемый диапазон колебания стоимости евро на рынке FOREX в июне 1,2600–1,3250. В Украине в этом случае при стабильном курсе доллара средний курс продажи наличного евро составит 10,41 – 10,94 грн.

Рубль

Средний курс продажи российского рубля на территории Украины в июле, вероятно, продолжит снижаться. Основное давление окажет общее настроение участников международного рынка покупать доллар США на фоне ожидаемых изменений монетарной политики Америки. Дополнительный негатив для российской валюты несет в себе заявление российского правительства о намерении изменить денежно-кредитную политику через девальвацию рубля в августе текущего года, как было заявлено 17 июня 2013 г.

Сдерживающими факторами снижения рубля факторами может стать публикация макроэкономических данных из США и еврозоны. Так, ухудшение публикуемой статистики из США может оказывать некоторое давление на американскую валюту. Из наиболее интересных событий стоит выделить данные по занятости в несельскохозяйственном секторе США и уровню безработицы за июль.

По нашему мнению, курс продажи российской валюты на наличном рынке Украины в июне может находиться в диапазоне 0,245–0,253 грн. Рубль в данный момент остается нестабильной валютой, поэтому покупки наличного рубля на сегодняшний день.

Перспективы золота на мировом валютном рынке на текущей неделе остаются неопределенными. Диапазон колебания цены, по прогнозам аналитиков FOREX CLUB в Украине, может составить 1185,0–1275,0 дол. за тройскую унцию.

Прогноз для бізнесу

Неопределенность на рынке золота сохранится

В центре внимания инвесторов в этот период будет важная макроэкономическая статистика из США и еврозоны. Из американских новостей – данные по индексу менеджеров по закупкам PMI от Института управления поставками в промышленном секторе, количество новых рабочих мест от агентства ADP и изменение числа занятых в несельскохозяйственном секторе за июнь. Умеренно позитивные отчеты из США могут способствовать укреплению американского доллара и понижению золота. Среди европейских новостей важными для рынка станут окончательные данные по композитному индексу PMI за июнь и розничной торговле за май. Кроме того, ожидается, что ЕЦБ сохранит свою процентную ставку на уровне 0,50 %. Если это произойдет и прогнозы М. Драги окажутся умеренно позитивными, золото может несколько подорожать.

Стоимость золота на мировом рынке по итогам прошлой недели, как отмечают аналитики, понизилась на 5,13 % до 1233,55 дол. за тройскую унцию.

Потребительские настроения украинцев летом будут зависеть от курса гривни

Потребительские настроения населения в летний период будут зависеть от курса национальной валюты. В случае роста девальвационных настроений в стране может возрасти оценка целесообразности совершения крупных покупок, считает М. Сальникова.

Негативное влияние на настроения украинцев в эти месяцы будут оказывать внешние факторы. Из них стоит выделить приближение завершения программы количественного смягчения в США, что ухудшает настроения на мировых финансовых рынках и несет некоторый негатив для экономики Украины.

В то же время, по словам эксперта, несколько поддержать потребительские настроения населения в этот период могут ускоряющиеся темпы роста потребительского кредитования и низкое инфляционное давление в стране.

Индекс потребительских настроений, согласно исследованию, проведенному компанией GfK Ukraine, в мае понизился на 3,3 пункта до 83,1 пункта. Давление на общий показатель оказала как оценка текущего состояния, так и ожидания населения относительно развития экономики страны.

Давление на платежный баланс Украины несколько усилилось

Платежный баланс Украины продолжит оставаться под давлением до тех пор, пока не станут ясны перспективы денежно-кредитной политики ФРС США. Кроме того, нестабильности платежному балансу будет добавлять

невозможность постоянно привлекать значительные валютные ресурсы на внешнем и внутреннем рынках.

«После заявлений председателя ФРС Б. Бернанке 19 июня о возможности сокращения стимулирующих мер (QE3) уже в текущем году, цены на мировых товарных рынках продолжили снижаться. В том числе, понижаются котировки на важные для украинского экспорта товары – зерновые и сталь, что будет оказывать определенное давление и на торговый баланс страны», – отмечает Н. Ивченко.

За январь-май 2013 г. платежный баланс сведен с профицитом в размере 3262 млн дол. против 422 млн дол. за аналогичный период прошлого года.

Моніторинг законодавства

Підготовлено компанією

«ЄФІМОВ ТА ПАРТНЕРИ адвокати • аудитори • податкові консультанти»

Головні зміни

Закон України від 14.05.2013 р. № 231-VII

ВР внесла зміни до деяких законів України щодо призначення та індексації пенсії, відповідно до яких, починаючи з 1.07.2013 р., з допомоги у зв'язку з вагітністю і пологами, стягуватиметься ЄСВ. Відповідно, періоди перебування жінки у відпустці у зв'язку з вагітністю і пологами й одержання у зв'язку із цим допомоги по вагітності та пологах включено до страхового стажу.

Постанова правління НБУ від 21.03.2013 р. № 98

6.03.2013 р. НБУ прийняв рішення про зниження облікової ставки з 10.06.2013 р. на 0,5 п. п. – до 7 % річних.

Останній раз облікова ставка НБУ змінювалася 23.03.2012 р. – з 7,75 до 7,5 % річних.

З травня 2012 р. вартість основних операцій з рефінансування, а саме, щотижневі тендери на термін до 14 днів, визначається на рівні облікової ставки.

Облікова ставка – це один з монетарних інструментів, за допомогою якого НБУ встановлює для банків та інших суб'єктів грошово-кредитного ринку орієнтир щодо вартості залучених і розміщених грошових коштів.

Податки і збори

Податок на додану вартість

Лист ДПІ у Голосіївському р-ні м. Києва від 18.05.2013 р. № 6186/10/06-11

ДПІ у Голосіївському районі міста Києва у цьому листі зазначило, що митні органи мають право змінювати базу для визначення ПДВ по імпортованих товарах.

При цьому в Листі також зазначається, що в разі, якщо на підставі рішення митного органу зменшено (збільшено) суму ПДВ, що сплачена платником податку при імпорті товарів і задекларована в митній декларації, то при

подальшому постачанні зазначених товарів на митній території України база оподаткування визначається з урахуванням такого зменшення (збільшення), але не нижче їхньої митної вартості.

***Лист Міндоходів від 29.04.2013 р.
№ 1883/6/99-99-19-04-01-15***

Міндоходів та зборів у своєму Листі зазначило, що в полях «Найменування продавця» та «Найменування покупця» податкової накладної повинна зазначатися назва юридичної особи, яка відповідає назві, зазначеній у статутних документах такої особи. При цьому розмір літер у назві такої юридичної особи може бути відображено в податковій накладній як великими літерами, так і великими літерами і маленькими літерами, якщо назва повністю збігається із зазначеною в статутних документах.

Невідповідність розміру літер, якими в податковій накладній зазначені найменування продавця і найменування покупця, розміру літер назв, зазначених у статутних документах таких осіб, не є підставою визнавати вказану накладну такою, що заповнена з порушенням, за умови дотримання інших вимог заповнення податкової накладної.

***Лист Генпрокуратури від 13.02.2013 р.
№ 04/5/1-50 вих-13***

Генпрокуратура в цьому Листі висловила невдоволення діями ДПСУ у зв'язку з ненаправленням останньою до органів попереднього слідства матеріалів оперативно-розшукових справ про протиправні дії групи осіб у сфері оподаткування.

Зокрема, у Листі вказано, що в матеріалах ОРС допущено тяганину, заходів щодо своєчасного використання зібраних матеріалів як приводів і підстав для початку досудового розслідування не вжито.

Як наслідок відповідні відомості про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань дотепер не внесені, досудове розслідування не здійснюється, винні особи не встановлені та до відповідальності не притягнуті, спричинені державі збитки не відшкодовані.

***Лист Міндоходів від 30.04.2013 р.
№ 938/T/99-99-17-02-01-14***

Міндоходів зазначило у Листі, що посадова особа податкового органу не має права відмовити в прийнятті податкової декларації з підстав, не передбачених ст. 49 ПКУ.

У випадку подання платником декларації, заповненої з порушенням вимог ст. 49 ПКУ, податковий орган зобов'язаний направити такому платнику письмове повідомлення із зазначенням причин відмови:

- протягом п'яти робочих днів з дня отримання декларації поштою (у тому числі електронною);
- протягом трьох робочих днів з дня отримання декларації особисто від платника чи його представника.

Податок на прибуток

*Лист Мінфіну від 15.04.2013 р.
№ 31-08410-07-29/12008*

Мінфін зазначив, що витрати на будівництво (виготовлення), придбання і поліпшення об'єктів основних засобів з початку і до закінчення зазначених робіт і введення об'єктів в експлуатацію визнаються незавершеними капітальними інвестиціями (незавершеним будівництвом). Капітальні інвестиції обліковуються у складі незавершеного будівництва до введення об'єктів основних засобів в експлуатацію.

Таким чином, незавершені капітальні інвестиції не є об'єктами основних засобів, обліковуються в окремій групі, а їхня вартість не підлягає переоцінці та амортизації.

Також автори Листа повідомили, що закон про бухоблік, зокрема його вимога щодо обов'язку підприємств подавати квартальну й річну фінансову звітність органам, до сфери управління яких вони належать, трудовим колективам на їхню вимогу, власникам (засновникам), поширюється на всіх юридичних осіб незалежно від їхніх організаційно-правових форм і форм власності, у тому числі й на неприбуткові організації.

Податок на доходи фізичних осіб

*Лист ДПСУ у м. Києві від 22.05.2013 р.
№ 335/10/06-4-06*

ДПСУ у м. Києві нагадала, що в разі несвоєчасного повернення невитрачених коштів, наданих на відрядження або під звіт, з них буде утримано ПДФО.

Під час його обчислення застосують коефіцієнт відповідно до п. 164.5 ПКУ.

Для ставки податку 15 % він становить 1,1765, для 17 % – 1,2048.

Наказ Мінфіну від 14.03.2013 р. № 395

Цим наказом затверджено новий Порядок оформлення результатів документальних перевірок фізичних осіб.

Основні положення нового Порядку не змінилися.

ДПС має право здійснювати документальні (планові або позапланові; виїзні або невиїзні) перевірки діяльності платників податків.

Перед початком документальної перевірки особа, відповідальна за її проведення, зобов'язана прийняти надані платником податків оригінали документів, пов'язаних зі здійсненням діяльності за період. Документи приймаються за описом, складеним платником податків за власним бажанням. Після закінчення перевірки платнику податків повертаються документи за описом.

Державна допомога, єдиний соціальний внесок

*Лист ФСС від НВ від 13.06.2013 р.
№ 371-06-13*

ФСС від НВ скасував свій лист від 10.05.2011 р. № 244-07-2 щодо проведення перевірок, які не порушують нормального режиму роботи підприємства.

Натомість, ФСС від НВ повідомив, що виконання статутних функцій та обов'язків фонду щодо запобігання нещасним випадкам покладається на страхових експертів з охорони праці.

Страхові експерти виконують свої обов'язки на підприємствах незалежно від форм власності, видів господарської діяльності, у фізичних осіб, які використовують найману працю, мають право безперешкодно і в будь-який час відвідувати підприємства для перевірки стану умов і безпеки праці й проведення профілактичної роботи з цих питань (у разі пред'явлення посвідчення).

Лист ПФУ від 27.05.2013 р.

№ 13169/03-20

ПФУ повідомив, що відповідальність за несплату авансових платежів з ЄСВ фізичними особи-підприємцями, які перебувають на загальній системі оподаткування, не передбачена.

Суми єдиного внеску, сплачені у вигляді авансових платежів, ураховуються платником при остаточному розрахунку, який здійснюється ним за календарний рік до 10 лютого наступного року, на підставі даних річної податкової декларації.

Лист ФСС з ТВП від 23.05.2013 р.

№ 04-29-1326

ФСС з ТВП повідомив, що в разі настання страхового випадку в перший робочий день лікарняні обчислюють, виходячи з місячної тарифної ставки (посадового окладу).

Наказ Мінсоцполітики від 15.05.2013 р.

№ 267

Втратив чинність наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 16.03.2006 р. № 78.

Скасованим наказом регулювався порядок відшкодування витрат ФСС з ТВП на виплату допомоги при народженні дитини.

Наказ ПФУ від 25.04.2013 р.

№ 53/495/261/239

Втратив чинність наказ Пенсійного фонду України, Міністерства фінансів України, Міністерства зв'язку України, Міністерства соціального захисту населення України від 20.05.1994 р. № 6/42/62/81.

Скасованим наказом регулювався порядок виплати пенсій і грошової допомоги з Пенсійного фонду.

Закон України від 04.04.2013 р. № 184-VII

Змінами до деяких законів України щодо добровільної сплати єдиного внеску передбачено, що до категорії платників, які мають право на добровільну сплату єдиного внеску, віднесено особи, які досягли 16-річного віку та не належать до платників єдиного внеску, у т. ч. іноземці та особи без

громадянства, які постійно проживають або працюють в Україні, громадяни України, які працюють або постійно проживають за межами України.

Договором про добровільну участь може бути передбачена одноразова сплата єдиного внеску за попередні періоди, у які особа не підлягала загальнообов'язковому страхуванню (у т. ч. за період з 1.01.2004 р. по 31.12.2010 р.). Сума сплаченого внеску за кожний місяць такого періоду не може бути меншою мінімального страхового внеску й більшою суми єдиного внеску, розрахованого виходячи з максимальної величини бази нарахування на дату укладення договору.

Участь у системі державного соцстрахування громадян України, які працюють у розташованих за межами України підприємствах, може здійснюватися відповідно до договорів про добровільну участь, укладених Пенсійним фондом з такими підприємствами.

Наказ Мінсоцполітики від 28.03.2013 р.

№ 154

У разі припинення діяльності юрособи або фізособи-підприємця або порушення справи про банкрутство держслужба зайнятості перевіряє правильність нарахування, своєчасного й повного перерахування платником страхових внесків, нарахованих до 1.01.2011 р.

Не пізніше ніж за 10 днів до дати проведення перевірки платнику надсилається повідомлення.

Термін проведення перевірки не може перевищувати 10 робочих днів, а для фізосіб, які використовують працю найманих працівників, – два робочі дні.

Для добровільної сплати нарахованих фінансових санкцій роботодавцю надається 10-денний термін.

Якщо в бухгалтерських документах роботодавця станом на 1.01.2011 р. була вказана сума страхових внесків, термін сплати яких не настав, а зарплата була виплачена без їх сплати після набрання чинності ЗУ «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», то пеня на суму недоїмки не нараховується.

Інші податки та податкові платежі

Лист Мінфіну від 29.04.2013 р.

№ 31-08410-07-29/13727

Мінфін зазначив, що активи підприємства, що відображаються в балансі (у тому числі дебіторська заборгованість), діляться на необоротні та оборотні.

Тому, якщо завершення розрахунків за договорами, за якими сплачуються аванси підрядникові, планується протягом 12 місяців з дати балансу, то суми перерахованих авансів замовник відображає за статтею балансу «Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами» (код рядка 1130), в іншому випадку суми перерахованих авансів підрядникам відображаються за статтею балансу «Довгострокова дебіторська заборгованість» (код рядка 1040).

Державне регулювання Перевірки. Контроль. Штрафи.

Податковий борг

Закон України від 20.06.2013 р. № 353-VII

Відповідно до змін, внесених у Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» повне або часткове зупинення виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг допускається за постановою адміністративного суду, ухваленою за результатами розгляду позову органу державного нагляду (контролю) щодо застосування заходів реагування.

Крім того, з повноважень центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної і пожежної безпеки, виключено здійснення контролю за додержанням вимог техногенної і пожежної безпеки під час проведення робіт із будівництва будівель і споруд, крім об'єктів будівництва I і II категорій складності, площа яких не перевищує 300 кв. м (за винятком об'єктів, вбудованих у будівлі), а також крім індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, індивідуальних гаражів.

Наказ Міндоходів від 03.06.2013 р. № 143

Зазначеним наказом, який набирає чинності з 01.01.2014 р., Міндоходів затвердило порядок проведення документальної невіїзної позапланової електронної перевірки, основними положеннями якого є:

1). Документальні невіїзні позапланові електронні перевірки платників податків, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, проводяться з 1 січня 2014 р.; суб'єктів господарювання мікро-, малого й середнього бізнесу – з 1 січня 2015 р.; інших платників податків – з 1 січня 2016 р.

2). Електронна перевірка проводиться на підставі заяви платника податків з незначним ступенем ризику, встановленим відповідно до п. 77.2 ст. 77 гл. 8 розд. II ПК України, про проведення електронної перевірки.

3). Заява подається керівником або уповноваженим представником платника податків до територіального органу Міндоходів України, у якому він перебуває на податковому обліку, не пізніше ніж за 10 календарних днів до очікуваного початку проведення електронної перевірки;

4). Рішення про проведення електронної перевірки приймається керівником територіального органу Міндоходів України, до якого платником податків подано заяву, протягом 10 календарних днів з дня її отримання.

5). Рішення про непроведення електронної перевірки не обмежує можливості повторного звернення платника податків із заявою про її проведення.

Лист Мінфіну від 26.04.2013 р.

№ 31-08410-07-10/13557

Мінфін уточнив, що бухгалтер підприємства може бути притягнений до адміністративної відповідальності відповідно до КпАП у таких випадках:

- порушення порядку ведення податкового обліку (ст. 1631) КпАП;
- порушення законодавства у сфері загальнообов'язкового пенсійного страхування (ст. 1651) КпАП;

- порушення законодавства у сфері загальнообов'язкового соціального страхування від нещасного випадку (ст. 1654);
- неповна або несвоєчасна сплата страхових внесків до Фонду соцстрахування на випадок безробіття і до Фонду соцстрахування з тимчасової втрати працездатності (ст. 1653, 1655 відповідно).

Ліквідація та банкрутство

Постанова ВГСУ від 25.06.2013 р.

№ 905/1071/13-г

ВГСУ, підтвердивши правомірність рішення судів попередніх інстанцій щодо повернення заяви про порушення провадження у справі про банкрутство боржника, зазначив, що підписувати таку заяву повинен уповноважений суб'єкт ініціюючого кредитора (директор або уповноважена ним особа).

Для підтвердження належності повноважень особи, яка підписує цю заяву, до неї необхідно додати відповідний обсяг реєстраційних документів ініціюючого кредитора, який би міг надати можливість суду визначити достатність обсягу повноважень підписанта.

У свою чергу, у цьому випадку, заява про порушення провадження в справі про банкрутство була підписана особою за довіреністю, а повноваження директора, який цю довіреність видав, неможливо було встановити через відсутність цих реєстраційних документів.

Постанова ВГСУ від 04.06.2013 р.

№ 5004/1458/12

ВГСУ у розглядуваній постанові, скасувавши рішення судів нижчих інстанцій, якими ініціюючому кредитору було повернено судовий збір за подання заяви про порушення справи про банкрутство боржника, зазначив, що в п.5.1 Постанови пленуму ВГСУ від 21.02.2013 р. № 7 «Про деякі питання практики застосування розділу VI Господарського процесуального кодексу України» вказано, що серед підстав повернення судового збору, визначених ст. 7 Закону України «Про судовий збір», перелік яких є вичерпним, не зазначено такої підстави, як припинення провадження у справі (ст. 80 ГПК). Саме на підставі цієї статті ГПК України, поряд зі спеціальною статтею Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», здійснюється припинення провадження в справі про банкрутство.

Лист виконавчої дирекції ФСС з ТВП

від 20.05.2013 р. № 01-06-1294

ФСС з ТВП роз'яснив, що право на матеріальне забезпечення виникає з настанням страхового випадку в період роботи (включаючи й час випробування і день звільнення), якщо інше не передбачено законодавством.

Допомога по тимчасовій працездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням, виплачується фондом застрахованим особам, починаючи із шостого дня працездатності, за весь період до відновлення працездатності або до встановлення медико-соціальною експертною

комісією інвалідності (встановлення іншої групи, підтвердження раніше встановленої групи інвалідності), незалежно від звільнення застрахованої особи в період втрати працездатності в порядку й розмірах, установлених законодавством.

Матеріальне забезпечення застрахованим особам призначається і надається за основним місцем роботи. У разі ліквідації (реорганізації) підприємства, установи, організації матеріальне забезпечення за страховими випадками, які настали до їх ліквідації (реорганізації), виплачується застрахованим особам їхнім правонаступником, а в разі відсутності правонаступника – виконавчою дирекцією відділення фонду за місцем здійснення обліку ліквідованого підприємства, установи, організації як страхувальника.

***Інформлист ВГСУ від 28.03.2013 р.
№ 01-06/606/2013***

Зазначеним Інформлистом ВГСУ проаналізовано весь Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» у новій його редакції від 19.01.2013 р.

Серед його роз'яснень таке:

1. Положення Закону застосовуються господарськими судами в розгляді справ про банкрутство, провадження в яких порушено після набрання ним чинності, тобто з 19.01.2013 р.

2. Положення Закону, що регулюють продаж майна в провадженні в справі про банкрутство (оцінка майна, яке підлягає продажу; передання активів боржника, які залишаються не проданими на час закінчення ліквідаційної процедури тощо), застосовуються господарськими судами під час розгляду справ про банкрутство, провадження в яких порушено до набрання ним чинності, тобто до 19.01.2013 р. При цьому розпочата до набрання чинності Законом процедура продажу майна боржника повинна бути завершена в порядку, передбаченому в попередній редакції Закону, у разі, якщо станом на 19.01.2013 р. здійснено публікацію оголошення про продаж майна.

3. Положення Закону, якими врегульовано ліквідаційну процедуру, застосовуються господарськими судами під час розгляду справ про банкрутство, провадження у яких порушено до набрання чинності Законом, якщо на цей момент господарським судом не було прийнято постанови про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури.

Фінансовий моніторинг

***Лист НБУ від 12.06.2013 р.
№ 48-104/1396/6993***

Правила платіжної системи мають передбачати право платіжної організації приймати рішення про призупинення здійснення операцій з використанням спеціальних платіжних засобів, емітованих певним емітентом.

Емітент має право прийняти рішення про призупинення здійснення операцій, а також про вилучення спеціального платіжного засобу за наявності

обставин, які можуть говорити про незаконне використання спеціального платіжного засобу або його реквізитів.

Надання послуг процесингу постачальникам платіжних послуг – резидентам – процесинговою установою-нерезидентом передбачено за наявності в договорі вимог щодо виконання «антивідмивного» законодавства України, а також законодавства про захист інформації.

Спеціальні платіжні засоби, якими заборонено або обмежено проведення операцій, включаються банком-емітентом у стоп-списки.

Банк-емітент повинен визначити у внутрішньобанківських правилах:

– порядок подання банком-емітентом інформації про спеціальні платіжні засоби, за якими здійснюється призупинення фінансових операцій у процесинговій установі, для внесення їх у стоп-список;

– перелік можливих ситуацій, які можуть виникати в разі зупинення фінансових операцій з використанням спеціальних платіжних засобів;

– процедуру зупинення фінансових операцій з використанням спеціальних платіжних засобів і порядок їх виконання;

– форми й зміст документів за такими операціями, які використовуються в кожному окремому випадку.

Лист НБУ України від 31.05.2013 р.

№ 48-104/1280/6433

НБУ надав роз'яснення щодо того, які саме операції та як саме підлягають фінансовому моніторингу. Так, зарахування на рахунок коштів у готівковій формі з їх подальшим переказом того самого або наступного операційного дня іншій особі підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу в разі зарахування на рахунок готівкових коштів у сумі, що дорівнює чи перевищує 150 тис. грн, незалежно від виду валюти. При цьому не враховуються залишок коштів на рахунку, який передував внесенню готівкових коштів; наявність коштів, отриманих за умовами овердрафту; наявність зарахувань на рахунок протягом дня безготівкових коштів.

Обов'язковому фінансовому моніторингу підлягає послідовно в межах відповідної суми зарахувань готівкових коштів у тому числі й проведена протягом дня остання фінансова операція із зарахування готівкових коштів на суму 150 тис. грн і більше, якщо переказ коштів у розмірі не менше 150 тис. грн із загальної суми подальшого перерахування іншій особі здійснюється в межах вищезазначеної останньої фінансової операції.

Наказ Мінфіну, Мінекономрозвитку

від 19.04.2013 р. № 487/413

Для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму Держфінмоніторинг надає Мінекономрозвитку інформацію про ефективність заходів, що вживаються суб'єктами, нагляд за якими здійснює Мінекономрозвитку, для запобігання та протидії відмиванню коштів.

Передана інформація використовується виключно в службових цілях при здійсненні нагляду за дотриманням законодавства й не може підлягати розголошенню.

Ліцензії, патенти, дозволи

Наказ Мінздорів'я від 24.05.2013 р. № 427

Введено поняття активного фармацевтичного інгредієнта (АФІ) – це будь-яка речовина або суміш речовин, призначені для використання у виробництві ліків і які при цьому використанні стають його активним інгредієнтом.

Фасування АФІ для подальшої реалізації ліцензіатам, які здійснюють госпдіяльність з виробництва ліків в умовах аптеки, повинна здійснюватися виробниками лікарських засобів з дотриманням вимог діючої установки з належної практики, гармонізованої із законодавством ЄС.

У маркуванні розфасованого АФІ додатково повинна міститися інформація про виробника, який здійснив фасування, й інформація про те, що АФІ призначено виключно для реалізації ліцензіатам, які здійснюють госпдіяльність з виробництва ліків в умовах аптеки.

Галузі і сфери діяльності

Транспортні та експедиторські послуги

Постанова КМУ від 19.06.2013 р. № 424

Кабмін цією постановою вніс зміни до Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів і мопедів, якими акт про проведений аукціон або постанова та акт про передачу майна стягувачу в рахунок погашення боргу внесено до переліку документів, що підтверджують правомірність придбання транспортних засобів, їхніх складових частин, що мають ідентифікаційні номери.

Постанова КМУ від 20.05.2013 р. № 422

Кабмін цією постановою затвердив Порядок зупинення транспортного засобу, що здійснює автомобільні перевезення пасажирів і вантажів, посадовими особами Державної інспекції з безпеки на наземному транспорті та її територіальних органів.

Порядком передбачено, що зупинення ТЗ, що здійснює автомобільні перевезення пасажирів і вантажів, здійснюється для проведення рейдової перевірки посадовою особою Укртрансінспекції або її територіального органу в будь-який час на маршруті руху.

Так, зупинення ТЗ здійснюється посадовою особою:

1). Для перевірки дотримання вимог законодавства про автомобільний транспорт.

2). У разі виявлення нею таких порушень Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту та/або Правил перевезення вантажів автомобільним транспортом в Україні:

– посадки (висадки) пасажирів у невстановлених місцях, порушення в розміщенні візуальної інформації на автобусах, перевезення пасажирів на міжобласних маршрутах без надання їм місць для сидіння, експлуатації таксі з порушенням вимог законодавства щодо облаштування, експлуатації ТЗ, що здійснює перевезення пасажирів та/або вантажів з явними ознаками технічної несправності;

– характеру руху ТЗ, що викликає підозру в спроможності водія керувати ним [різка зміна напрямку руху та (або) швидкісного режиму];

– відсутності номерних знаків на ТЗ, наявності даних, що вказують на причетність ТЗ, водія, пасажирів до скоєння ДТП.

Перевірка одного ТЗ проводиться протягом не більше однієї години.

ЗУ «Про морські порти України» від 17.05.2012 р. № 4709-VI

14.06.2013 р. набрав чинності Закон України «Про морські порти України». Згідно з цим Законом, усі порти України та їхні акваторії залишаються в державній власності.

Приватизація об'єктів портової інфраструктури, крім стратегічних об'єктів, у межах морських портів здійснюється відповідно до законодавства про приватизацію з урахуванням деяких особливостей. Законом також знято заборону на оренду причалів.

Законом передбачено створення Реєстру морських портів України, доступ до якого має бути вільним і безкоштовним.

Законом визначається, що будівництво нового порту має здійснюватися за рішенням КМУ у рамках діючої Стратегії розвитку морських портів.

Згідно із Законом починає діяти Адміністрація морських портів України, яка буде, зокрема, укладати договори на будівництво й реконструкцію об'єктів портової інфраструктури.

Закон визначає вичерпний перелік послуг, на які встановлюється державна монополія. До переліку потрапили регулювання руху суден, проведення аварійно-рятувальних робіт, навігаційне, гідрографічне й картографічне забезпечення мореплавання.

Лист департаменту ДАІ від 16.05.2013 р. № 4/1-Н-1331

Департамент ДАІ в цьому Листі зазначив, що в разі надання працівником міліції законного розпорядження водію транспортного засобу про необхідність передачі для перевірки визначених законодавством документів це розпорядження повинно виконуватися.

Працівники ДАІ мають право перевіряти у водіїв посвідчення водія і реєстраційний документ на транспортний засіб і відповідність вантажів, що перевозяться, товарно-транспортним документам, наявність поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (страхового сертифіката «Зелена картка»), а у

випадках, передбачених законодавством, ліцензійної картки на транспортний засіб.

Лист Мінінфраструктури від 23.04.2013 р. № 4492/25/10-13

Мінінфраструктури в Листі зазначило, що подорожній лист є основним документом, що підтверджує витрати, пов'язані зі здійсненням перевезень, і як первинний документ використовується для списання витраченого палива та мастильних матеріалів.

При цьому в Листі також зазначено, що поряд із типовою формою подорожнього листа суб'єкти господарювання можуть використовувати самостійно виготовлені бланки подорожніх листів, але вони повинні містити обов'язкові реквізити або реквізити типових чи спеціалізованих форм.

Постанова КМУ від 10.04.2013 р. № 403

КМУ цією постановою затвердив Порядок, що встановлює механізм визначення середньоринкової вартості легкових автомобілів, мотоциклів, мопедів з метою визначення доходу від їх продажу (обміну) для цілей оподаткування ПДФО.

Середньоринковою вартістю транспортних засобів є величина, яка визначається статистичними методами та еквівалентна ймовірній ціні, за яку може здійснюватися купівля-продаж транспортних засобів певної марки й моделі з відповідним терміном експлуатації і пробігом на встановлену дату проведення оцінки.

Середньоринкова вартість транспортних засобів розраховується щокварталу Мінекономрозвитку для кожної марки й моделі транспортних засобів з урахуванням року випуску й пробігу, оприлюднюється до 10 числа наступного місяця в установленому Мінекономрозвитку порядку на офіційному веб-сайті міністерства для вільного доступу й зберігається протягом 1095 днів з дня її оприлюднення.

Фінансові послуги

Наказ Фонду держмайна від 10.06.2013 р. № 796

Затверджено Порядок ведення Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.

Адміністратором Держреєстру є структурний підрозділ ФДМ з інформаційних технологій та моніторингу (Адміністратор).

Розпорядником Держреєстру є структурний підрозділ Фонду з питань оціночної діяльності (Розпорядник).

Реєстр складається з розділів «Оцінювачі» і «Суб'єкти оціночної діяльності».

У розділ «Оцінювачі» вноситься інформація про фізосіб-оцінювачів, які отримали кваліфікаційні свідоцтва оцінювачів.

У розділ «Суб'єкти оціночної діяльності» вноситься інформація про суб'єктів оціночної діяльності – госпсуб'єкти, які отримали сертифікати суб'єктів оціночної діяльності.

Внесення інформації про оцінювача й суб'єкта оціночної діяльності до Держреєстру здійснюється після її отримання та перевірки.

На запит користувача інформація надається з Держреєстру в обробленому форматі за результатами узагальнення фондом.

Інформація в загальному форматі оприлюднюється на офіційному веб-сайті фонду і в ЗМІ, визначених фондом.

Довідки з Держреєстру надаються ФДМ протягом п'яти робочих днів.

Поширення інформації з Держреєстру, отриманої за письмовими запитами, без письмової згоди ФДМ не допускається. Поширення користувачами інформації з Держреєстру здійснюється з обов'язковим посиланням на Держреєстр.

Оцінювач (суб'єкт оціночної діяльності), інформація про якого не включена до Держреєстру, не має права здійснювати оцінку майна, майнових прав.

Оцінювачі, інформацію про яких включено до Державного реєстру, отримують оригінал свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру.

Лист НБУ від 01.06.2013 р. № 19-012/5985

Банк, щодо якого відбулося невиконання або неналежне виконання зобов'язань за договорами, повинен повідомити про це Нацбанку в системі «КредІнфо2» не пізніше останнього дня терміну виконання зобов'язань.

Відміна банком зареєстрованої інформації в системі «КредІнфо2» про невиконання чи неналежне виконання зобов'язань за договорами можлива тільки протягом дня її реєстрації.

Постанова НБУ від 17.05.2013 р. № 172

ЄБРР має право використовувати власні коррахунки в гривнях для проведення операцій з резидентами.

ЄБРР має право проводити розрахунки в гривнях лише через відкриті в уповноважених банках окремі рахунки.

ЄБРР має право в рамках міжнародних договорів України здійснювати з коррахунку ЄБРР у гривнях платежі від імені резидента-платника на виконання зобов'язань останнього перед контрагентом за договором купівлі-продажу продукції (виконання робіт, надання послуг).

Уповноважений банк, у якому відкрито коррахунок ЄБРР у гривнях, зобов'язаний купувати інвалюту за дорученням ЄБРР на підставі заяви (без надання ЄБРР додаткових документів).

Кошти в інвалюті, які були куплені на міжбанківському валютному ринку, зараховуються на коррахунок ЄБРР в інвалюті, відкритий в уповноваженому банку України або в банку за межами України.

Рішення НКЦПФР від 23.04.2013 р. № 737

Порядок скасування реєстрації випусків акцій встановлює порядок скасування реєстрації випуску акцій та анулювання свідоцтва про реєстрацію випуску акцій у випадках:

– припинення АТ шляхом ліквідації або перетворення;

– нерозміщення, відмови від розміщення або незатвердження результатів розміщення акцій.

У разі зупинення обігу акцій, відновлення обігу акцій, скасування реєстрації випуску акцій і в разі відмови щодо зупинення обігу акцій, відновленні обігу акцій, скасування реєстрації випуску акцій оформляються відповідні розпорядження.

Реєструючий орган здійснює скасування реєстрації випуску акцій шляхом оформлення відповідного розпорядження протягом 15 робочих днів з дати надходження відповідної інформації.

Протягом 10 робочих днів з дати прийняття рішення про ліквідацію або припинення АТ комісія повинна подати до реєструючого органу документи для зупинення обігу акцій.

Для відновлення обігу акцій товариство повинно подати до реєструючого органу документи протягом 10 робочих днів після прийняття рішення про скасування рішення про ліквідацію або припинення АТ.

З дати здійснення депозитарієм безумовної операції щодо обмеження здійснення операцій в системі депозитарного обліку або з дати закриття реєстру забороняється вчинення правочинів, пов'язаних з переходом прав власності на акції, обіг яких зупинено (крім успадкування акцій, операцій, що здійснюються на виконання рішення суду, а також договорів, що укладаються в процесі емісії, при викупі акцій їх емітентом, купівлі-продажу емітентом викуплених акцій).

Постанова НБУ від 24.04.2013 р. № 146

Заявник (резидент або нерезидент) для отримання ліцензії на переміщення ЦП через кордон України зобов'язаний подати до НБУ оригінали або нотаріально завірени копії документів, які підтверджують придбання або відчуження заявником прав власності на ЦП або згідно з якими були розміщені або видані ЦБ (копії договорів купівлі-продажу ЦБ, міни, зовнішньоекономічних договорів, які передбачають проведення розрахунків із застосуванням векселів, документів, що підтверджують отримання ЦБ у спадщину).

Рішення НКЦПФР від 16.04.2013 р. № 599

Змінами до Положення про порядок здійснення емісії облігацій підприємств та їх обігу встановлено, що АТ може здійснити емісію облігацій для переведення в них своїх зобов'язань.

Емісія облігацій може бути здійснена виключно за грошовими зобов'язаннями АТ, крім зобов'язань з виплати зарплати, а також зі сплати єдиного соціального внеску, податків і зборів.

Емісія може бути здійснена за умови отримання письмової згоди кредиторів, зобов'язання АТ перед якими будуть переведені в облігації. У перелік осіб, серед яких емітент має намір розмістити облігації, можуть бути включені тільки ті кредитори, які дали письмову згоду на переведення зобов'язань.

Загальна номінальна вартість випуску повинна бути не більше розміру зобов'язань, на переведення яких в облігації погодилися його кредитори.

Зобов'язання АТ перед кредитором, для переведення яких прийнято рішення про розміщення облігацій, вважаються припиненими з моменту

набуття кредитором права власності на облігації та реєстрації звіту про результати розміщення облігацій.

Рішення ФГВФО від 11.02.2013 р. № 10

Змінами до Положення про порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладями змінено поняття загальної розрахункової суми – це загальна сума вкладів і відсотків станом на день прийняття рішення НБУ про віднесення банку до категорії неплатоспроможних і початку процедури виведення банку з ринку.

Сума граничного розміру відшкодування не може бути менше 200 тис. грн.

Адміністративна рада фонду не вправі приймати рішення про зменшення граничної суми відшкодування.

Об'єкти правовідносин

Земля

Постанова пленуму ВГСУ від 29.05.2013 р. № 11

Пленум ВГСУ роз'яснив деякі питання визнання правочинів (господарських договорів) недійсними. Зокрема, пленум ВГСУ зауважив, що якщо спір щодо визнання недійсним договору виник із земельних відносин, у яких беруть участь суб'єкти господарської діяльності, то справа підлягає розгляду господарським судом за місцезнаходженням об'єкта земельних відносин або основної його частини.

Винятком із цього правила є справи в спорах, у яких відповідачем є вищий чи центральний орган виконавчої влади, НБУ, Рахункова палата, Верховна Рада АРК або Рада міністрів АРК, обласні, Київська й Севастопольська міські ради або обласні, Київська й Севастопольська міські державні адміністрації, а також справи, матеріали яких містять державну таємницю, які розглядаються Господарським судом міста Києва.

Постанова КМУ від 05.06.2013 р. № 398

Порядок, який затверджено аналізованою постановою, встановлює процедуру визнання статусу саморегульованої організації у сфері землеустрою Держземагентством.

Саморегульовані організації є юридичними особами, які діють на засадах самоврядування і діяльність яких не має на меті отримання прибутку.

Порядком, зокрема, визначено:

– критерії, за яких громадська організація фізичних осіб, визнаних сертифікованими інженерами-землевпорядниками, матиме статус саморегульованої організації;

– перелік документів, які подаються Держземагентству для визнання такого статусу;

– підстави відмови в наданні статусу саморегульованої організації;

– випадки анулювання статусу саморегульованої організації.

**Постанова пленуму ВГСУ
від 29.05.2013 р. № 8**

Пленум ВГСУ вніс зміни й доповнення до своєї Постанови від 17.05.2011 р. № 6 «Про деякі питання практики розгляду справ у спорах, що виникають із земельних відносин», серед яких:

– право на стягнення заборгованості з орендної плати має орендодавець шляхом звернення до відповідного господарського суду в установленому ГПК України порядку;

– захист прав осіб на земельні ділянки не може здійснюватися лише шляхом визнання відповідного державного акта недійсним, якщо рішення, на підставі якого видано цей державний акт, не визнано недійсним у встановленому порядку;

– наразі не обмежене й не скасоване право постійного користування землею, набуте особами в установлених законодавством випадках станом на 1.01.2002 р.;

– оскільки орендна плата за земельні ділянки державної і комунальної власності є регульованою ціною, то законодавча зміна граничного розміру цієї плати може бути підставою для перегляду розміру орендної плати, встановленої умовами договору;

– під час вирішення спору щодо внесення змін до договору оренди землі, зокрема в частині розміру орендної плат, господарський суд може залучити як третю особу, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, відповідний терорган Держземагентства.

**Постанова пленуму ВАСУ
від 20.05.2013 р. № 8**

Пленум ВАСУ роз'яснив окремі питання юрисдикції адміністративних судів, які щодо земельних спорів такі:

– оскільки порядок видачі державних актів на право власності або постійного користування на земельну ділянку перебуває у сфері публічно-правових відносин, то спори щодо дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень з приводу їх видачі підлягають розгляду адміністративними судами;

– земельні спори фізичних чи юридичних осіб з місцевою державною адміністрацією або з органом місцевого самоврядування як суб'єктом владних повноважень, що пов'язані з оскарженням їхніх рішень, дій чи бездіяльності, належать до публічно-правових спорів, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів.

Постанова КМУ від 22.05.2013 р. № 436

КМУ постановою затвердив Порядок, яким визначена процедура відчуження

земельних ділянок разом із розташованими на них об'єктами нерухомого військового майна [військове містечко, частина військового містечка, окрема будівля, споруда (далі – об'єкти нерухомого військового майна)], що підлягають реалізації, та інших земельних ділянок, які вивільняються в процесі реформування Збройних сил і Держспецтрансслужби, на земельних торгах.

Постанова набирає чинності з 1.08.2013 р.

Підготовку лотів до проведення земельних торгів забезпечують їхні організатори.

Виконавець земельних торгів визначається їхнім організатором із суб'єктів господарювання, яким КМУ надані повноваження щодо відчуження військового майна та які мають ліцензію на проведення земельних торгів, у порядку, встановленому законодавством про здійснення державних закупівель.

Учасниками земельних торгів не можуть бути іноземні держави, іноземні юридичні особи та іноземці.

Обмеження кількості учасників, що беруть участь у земельних торгах, заборонено.

Розмір реєстраційного внеску визначається виконавцем земельних торгів і не повинен перевищувати 50 % розміру мінімальної заробітної плати на дату публікації оголошення про проведення земельних торгів.

Розмір гарантійного внеску для участі в земельних торгах становить 5 % стартової ціни лота.

Земельні торги за лотом вважаються такими, що відбулися, після укладення договору купівлі-продажу земельної ділянки, який підлягає нотаріальному посвідченню.

Ціна продажу лота переможцем земельних торгів сплачується протягом трьох банківських днів з дня укладення договору купівлі-продажу виконавцеві земельних торгів на його рахунок, відкритий в органах Держказначейства.

Наказ Мін'юсту від 15.05.2013 р. № 888/5

Наказом внесено зміни до Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України.

Відносно нотаріального посвідчення правочинів із землею нововведення такі:

– виключені посилання на конкретні правовстановлюючі документи на землю.

Замість цього, використовується словосполучення «документи, оформлені відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»»;

– при посвідченні договору про відчуження земельної ділянки як самостійного об'єкта цивільних правовідносин нотаріус для перевірки обмеження (обтяження) ділянки витребує витяг із Державного земельного кадастру;

– вчинення нотаріальної дії за участі фізичної особи, предметом якої є об'єкт нерухомого й рухомого майна, здійснюється нотаріусом за наявності оціночної вартості такого майна, проведеної згідно із Постановою КМУ від 04.03.2013 р. № 231 «Деякі питання проведення оцінки для цілей оподаткування та нарахування і сплати інших обов'язкових платежів, які справляються відповідно до законодавства».

Наказ Мінагропроду від 26.04.2013 р. № 283

Затверджений наказом порядок визначає організаційні засади щодо консервації деградованих і малопродуктивних земель, господарське використання яких є екологічно небезпечним й економічно неефективним, а також техногенно забруднених земельних ділянок, на яких неможливо одержати екологічно чисту продукцію, а перебування людей на цих земельних ділянках є небезпечним для їхнього здоров'я.

Порядок є обов'язковим для виконання органами виконавчої влади, власниками земельних ділянок і землекористувачами, має рекомендаційний характер для органів місцевого самоврядування.

Консервація земель здійснюється шляхом припинення їх господарського використання на визначений термін і залуження або заліснення.

Землі, які перебувають у власності чи користуванні юридичних або фізичних осіб, підлягають консервації за ініціативою власників земельних ділянок і землекористувачів.

Якщо на земельні ділянки, які підлягають консервації, не оформлено право власності або користування, подання про їх консервацію здійснюється за ініціативою уповноваженого органу.

Після закінчення терміну консервації земель, визначеного проектом консервації, на підставі заяви власника земельної ділянки або землекористувача чи з власної ініціативи уповноважений орган у місячний термін створює комісію, яка проводить обстеження законсервованих земель у натурі (на місцевості) і вносить до уповноважених органів пропозицію щодо повернення земель до попереднього використання, продовження термінів консервації або інші пропозиції, направлені на їхнє раціональне та екологічно безпечне використання.

Наказ Мінприроди від 18.03.2013 р. № 99

Затверджений наказом Порядок розроблення паспорта водного об'єкта набирає чинності з дня набрання чинності Законом України від 18.09.2012 р. № 5293-VI «Про аквакультуру» (1.07.2013 р.), але не раніше дня офіційного опублікування такого наказу.

Замовником робіт із розроблення паспорта водного об'єкта є його орендодавець. Паспорт водного об'єкта розробляється в чотирьох примірниках за формою, наведеною у додатку до аналізованого Порядку, і погоджується з Держагентством водних ресурсів України у термін, що не перевищує 15 робочих днів з дня його надходження.

Після закінчення терміну оренди орендар повертає свій примірник паспорта водного об'єкта орендодавцю.

Нерухомість

Лист ДПСУ від 05.02.2013 р.

№ 654/Ш/15-14-14

Державна податкова служба України роз'яснила деякі питання сплати податків організацією об'єднання співвласників багатоквартирного будинку (ОСББ).

Відповідно до ст. 4 Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» об'єднання є неприбутковою організацією і не має на меті одержання прибутку для його розподілу між членами об'єднання.

Неприбуткові установи та організації, зокрема ОСББ, подають до податкових органів

Податковий звіт про використання коштів неприбуткових установ та організацій, форма та порядок якого затверджені наказом ДПА України від 31.01.2011 р. № 56.

Право ОСББ як неприбуткової організації на користування пільгами в оподаткуванні податком на прибуток виникає після внесення такої організації до Реєстру неприбуткових організацій та установ органами державної податкової служби в порядку, встановленому законодавством (п. 157.12 ст. 157 ПКУ).

У разі, якщо неприбуткова організація отримує дохід із джерел інших, ніж визначені пп. 157.2–157.9 цієї статті, така неприбуткова організація зобов'язана сплатити податок на прибуток, який визначається як сума доходів, отриманих із таких інших джерел, що зменшена на суму витрат, пов'язаних з отриманням таких доходів, але не вище суми таких доходів (п. 157.11 ст. 157 ПКУ).

Отже, на ОСББ покладається обов'язок подавати до контролюючих органів у встановленому порядку декларації, звітність та інші документи, пов'язані з обчисленням і сплатою податків і зборів, передбачених ст. 9 і ст. 10 ПКУ, сплачувати податки та збори в терміни й у розмірах, встановлених кодексом.

Праця

Постанова КМУ від 05.06.2013 р. № 400

Включенню до переліку підлягають суб'єкти господарювання, які надають послуги з посередництва в працевлаштуванні й здійснюють наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в інших роботодавців. Для включення до переліку посередники подають до Державної служби зайнятості рекомендованим листом з повідомленням про вручення заяву за формою, встановленою Мінсоцполітики.

Державна служба зайнятості протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви включає наведені у ній відомості про посередників до переліку та оприлюднює їх на веб-сайті служби.

Постанова КМУ від 27.05.2013 р. № 437

Роботодавець не пізніше ніж за 15 календарних днів до звернення за дозволом подає територіальному органу інформацію про попит на робочу силу (вакансії). Застосування праці іноземців та осіб без громадянства є доцільним і достатньо обґрунтованим у разі, коли іноземець або особа без громадянства:

– претендує на зайняття посади керівника, заступника керівника або іншої керівної посади за умови, що такий іноземець чи особа без громадянства є засновником або співзасновником підприємства, установи, організації;

– є суб'єктом авторського права й суміжних прав і запрошується на роботу в Україну для здійснення таких прав.

Територіальний орган протягом 15 календарних днів з дня реєстрації документів приймає рішення щодо видачі, відмови у видачі, продовження дії, відмови в продовженні дії або анулювання дозволу.

***Наказ Мінсоцполітики
від 16.05.2013 р. № 271***

Порядок поширюється на підприємства, установи, організації з чисельністю штатних працівників понад 20 осіб. Роботодавцями відповідно до ч. 3 ст. 14 Закону України «Про зайнятість населення» розраховується квота (5 % середньооблікової чисельності штатних працівників) для забезпечення додаткових гарантій у сприянні працевлаштуванню громадян. Роботодавці щороку, не пізніше 1 лютого після звітнього року, подають територіальному органу Державної служби зайнятості інформацію про зайнятість і працевлаштування громадян, що мають додаткові гарантії в сприянні працевлаштуванню.

Законодавчі ініціативи і соціум

***В Україні з 1 липня 2013 р.
діють нові правила нарахування пенсій***

Відповідно до закону врегульовано ряд питань пенсійного забезпечення, а саме:

- про зарахування до страхового стажу часу перебування у відпустці по вагітності й пологах;
- про виплату пенсії по втраті годувальника дітям, які досягли 18-річного віку;
- у період перерви в навчанні;
- про зміну механізму перерахунку пенсій з 1 березня кожного року;
- про оптимізацію зарплати для обчислення пенсії шляхом першочергового виключення періодів отримання допомоги по безробіттю;
- про удосконалення механізму визначення середньомісячного коефіцієнта зарплати особи в разі, коли є неповними місяці страхового стажу.

Крім того, діти, які досягли 18-річного віку (якщо вони навчаються на денній формі навчання), зможуть отримувати пенсію в разі втрати годувальника в періоди перерви в навчанні, але за умови, що такий період не перевищує чотирьох місяців.

Набирає чинності змінений механізм щорічного перерахунку призначених пенсій

з 1 березня кожного року. Порядок проведення такого перерахунку, як і раніше, буде визначатися в межах бюджету Пенсійного фонду за рішенням Кабінету Міністрів України. Раніше право на перерахунок пенсій визначалося залежно від того, наскільки в попередньому році зріс розмір пенсії особи. У зв'язку зі змінами, це не матиме значення.

Перерахунку фактично підлягають усі пенсії. При цьому заробітна плата, з якої призначено (попередньо перераховано) пенсію, буде підвищуватися на коефіцієнт, що відповідає не менше 20 % показника зростання середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, порівняно з попереднім роком.

Кожному пенсіонеру гарантується підвищення заробітної плати, з якої призначено (попередньо перераховано) пенсію, на коефіцієнт зростання рівня інфляції (індексу споживчих цін) за минулий рік.

Законом пенсіонеру надана можливість при визначенні зарплати для обчислення пенсії з періоду, за який враховується заробітна плата (дохід) для обчислення пенсії, у першу чергу виключити періоди одержання допомоги по безробіттю (за ці періоди враховується мінімальна зарплата) незалежно від їхньої періодичності.

Крім того, удосконалено механізм визначення середньомісячного коефіцієнта зарплати особи в разі, коли є неповний місяць страхового стажу (місяці, у яких заробіток менший мінімальної заробітної плати). Це дасть змогу збільшити розмір пенсії (<http://news.eizvestia.com/news-finance/full/v-ukraine-s-1-iyulya-dejstvuyut-novye-pravila-nachisleniya-pensij>).

Кабінет Міністрів України прийняв постанову, що передбачає збільшення штрафу за перевантаження автомобілів

За даними прес-служби Міністерства інфраструктури України, у разі перевищення вагових і габаритних характеристик транспортного засобу від 2 до 10 %, плата за проїзд фури або вантажівки по дорогах буде збільшена вдвічі, від 10 до 40 % – утричі.

Якщо вантажівка не вписується в норму на 40 і більше відсотків, доведеться сплатити ціну проїзду в п'ятикратному розмірі. Більше того, постанова вводить обмеження на рух транспортних засобів масою понад 24 т і навантаженням 7 т на вісь вдень при температурі понад 28 градусів. Це дасть можливість вберегти дорожнє покриття від деформацій, колійності та інших руйнувань.

Збиток від перевантаження в літній період, якщо не вживати заходів, може становити 2 млрд грн. Нагадаємо, за заявою Прем'єр-міністра України М. Азарова, уже до кінця 2014 р. всі популярні напрямки будуть обладнані системами автоматичного контролю ваги. Перші тестові ваги вже працюють на трасі «Київ – Чоп».

За словами чиновників, вони дають зрозуміти, що понад 80 % вантажівок пересуваються дорогами зі значним перевищенням допустимого навантаження на вісь (<http://news.eizvestia.com/news-auto/full/kabmin-vvel-novye-shtrafy-dlya-avtomobilistov>).

Нова електронна форма звітності

Нагадаємо, Міністерство фінансів до Нового року приготувало подарунок у вигляді наказу – придбання касових апаратів з функцією створення контрольної стрічки в електронному вигляді стало обов'язковою умовою підприємницької діяльності.

Наказ Міністерства фінансів № 1057 «Про затвердження Вимог щодо створення контрольної стрічки в електронній формі в реєстраторах розрахункових операцій та модемів для передачі даних та Порядку передачі електронних копій розрахункових документів і фіскальних звітних чеків реєстраторів розрахункових операцій дротовими або бездротовими каналами зв'язку до органів Державної податкової служби» набрав чинності 5 листопада 2012 р.

Це означає, що в режимі онлайн усі операції, які повинні проводитися через касовий апарат, автоматично відслідковуватимуться контролюючими органами. Якщо в апарата відсутня функція створення контрольної стрічки в електронному вигляді, то продавцю необхідно буде придбати новий РРО або спеціальний модем, який приєднуватиметься до апарата й дасть змогу формувати цю контрольну стрічку в електронному вигляді.

На виконання цього рішення Державна податкова служба України підготувала й опублікувала на своєму сайті Наказ від 21.12.12 р. № 1159 «Про затвердження Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій». Цим наказом затверджено Державний реєстр реєстраторів розрахункових операцій (РРО) з урахуванням моделей реєстраторів, внесених відповідними наказами ДПС України й рішеннями Державної комісії з питань електронних систем і засобів контролю і керування товарним і грошовим обігом при Кабінеті Міністрів України, у новій редакції. З переліком РРО, якими рекомендовано користуватися, можна ознайомитися на сайті ДПСУ.

Разом з тим вступили в дію зміни до закону щодо функціонування платіжних систем. З цього моменту Національний банк отримав право вводити обмеження на розрахунки готівкою.

Інша важлива зміна стосується роздрібної торгівлі: торговельні точки повинні бути обладнані платіжними терміналами. За відмову в прийомі картки заклад буде оштрафовано на 8,5 тис. грн.

Після цих подій та ажіотажу, який виник, депутати О. Кужель, О. Продан, О. Мирний, С. Баландин, В. Лук'янов, С. Тігіпко 30 травня зареєстрували законопроект № 2087а-1, що передбачає відстрочку штрафів на рік. Прес реліз про це було розіслано всім зацікавленим ЗМІ. Наводимо його текст.

«Відтермінування відповідальності за відсутність модемів в касових апаратах

Сьогодні Верховна Рада України прийняла рішення про відтермінування штрафних санкцій за відсутність модемів та інтернет-звітності в касових апаратах до 01.01.14.

Законопроект “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Податкового кодексу України” щодо відстрочення настання відповідальності за неподання електронної звітності”, реєстр. № 2087а-1, який підписали депутати усіх фракцій, підтримало 293 депутати.

“Я два місяці узгоджувала відтермінування з урядовцями, місяць ми виносили проект в зал - аж до блокування трибуни депутатами УДАРу та оголошення перерви. Тепер завдання Президента підписати та оприлюднити цей Закон до 1.07.2013 р., а завданням депутатів є підготовка комплексного законопроекту щодо внесення змін до Закону України “Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг” з тим, щоб нарешті спростити звітність та адміністрування касових апаратів. І ми зробимо цей проект разом з підприємцями, частина уже підготовлена головою Миколаївської обласної профспілки малого та середнього бізнесу “Єднання” О. Герасимчук, і відпрацюємо його в профільному комітеті. А також ми зробимо все для того, щоб новий комплексний проект так само підтримали усі фракції Верховної Ради України”, - заявила О. Продан».

Крім того, Європейська бізнес-асоціація звернулася з відкритим листом до Прем’єра

М. Азарова з проханням збільшити адаптаційний період на рік – до 1 липня 2014 р.

Водночас Головне науково-експертне управління підготувало висновок до цього законопроекту.

«Висновок Головного науково-експертного управління 20.06.2013

Головне управління, проаналізувавши законопроект, вважає за доцільне зазначити наступне.

Порядок подання суб’єктами господарювання до органів державної податкової служби по дротових або бездротових каналах зв’язку звітності, пов’язаної із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій, був запроваджений 2 грудня 2010 року Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Податкового кодексу України” № 2756-VI (із наступними змінами). З 1 липня 2013 року набирають чинності норми підпункту 9 пункту 25 розділу I Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Податкового кодексу України” № 2756-VI, якими встановлені санкції в передбачених Законом розмірах за кожний випадок неподання такої звітності до органів державної податкової служби.

Звертаємо увагу, що набрання чинності норм щодо встановлення санкцій за кожний випадок неподання такої звітності до органів державної податкової служби відстрочувалось протягом 2011 та 2012 років законами України “Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення окремих норм Податкового кодексу України” № 3609-VI та “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення деяких податкових норм” № 4834-VI.

Головне управління щодо пропозицій законопроекту вважає за доцільне зазначити, що питання запровадження відповідальності суб’єктів господарювання за вказані порушення має вирішуватися виключно в площині

технічної спроможності виробників РРО забезпечити фактичну потребу в них у встановлені терміни, а також виконання відповідних технічних вимог до зазначених РРО, передбачених законодавством, зважаючи, зокрема, на те, що згідно зі ст. 12 Закону України “Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг” на території України дозволяється застосовувати лише ті реєстратори розрахункових операцій, які включені до Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій. При цьому Положення про Державний реєстр реєстраторів розрахункових операцій затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Враховуючи зазначене, для прийняття зваженого рішення щодо внесеного законопроекту доцільно отримати висновок Кабінет Міністрів України, який відповідно до п. 3 ст. 116 Конституції України забезпечує проведення фінансової, податкової політики, щодо фактичної можливості у суб’єктів господарювання забезпечити вимоги Закону України “Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг” у встановлені законодавством строки».

Проте до сесійної зали цей документ у строк так і не надійшов. Отже, обіцянка Міндоходів відстрочити санкції за використання старих касових апаратів зависла в повітрі. З 1 липня 2013 р. податківці почнуть масово штрафувати підприємців за відсутність касових апаратів, забезпечених функцією електронної передачі даних про проведені розрахунки в міністерство напряму.

У підприємців було майже півроку, щоб оснастити касові апарати спеціальними модемами або придбати нове обладнання. Проте це зробила лише десята частина всього бізнесу в Україні. У кожній із сторін свої аргументи: у Міндоходів запевняють, що створили всі умови, щоб бізнес безболісно перейшов на оновлене обладнання, а в підприємницькому середовищі вважають, що міністерство намагається створити черговий фундамент для корупційних поборів.

За задумом податківців, більш жорсткий контроль розрахункових операцій дасть змогу, по-перше, скоротити обсяги тіньового обороту виручки, а по-друге, зменшити кількість виїзних перевірок.

За даними податкового відомства, в Україні зареєстровано близько 280 тис. одиниць РРО. Середня вартість одного касового апарата становить від 2–3 тис. до 9 тис. грн. Тобто заміна обладнання для великої торговельної мережі може вилитися в кілька сотень тисяч доларів, повідомив виданню «Експерт» керівник Секретаріату Ради підприємців при Кабінеті Міністрів А. Забловський. Прості підрахунки показують, що бізнесу доведеться разово викласти зі своєї кишені не менше 560 млн грн для того, щоб адаптуватися до нових вимог. Причому це не враховуючи витрат на утримання касових апаратів (плату за інтернет-зв’язок, підтримку з боку сервісного центру РРО тощо), які сягають 100–200 грн на місяць на один апарат.

«До того ж введення електронної звітності не скасувало паперові звіти і журнали, а це нонсенс», – зазначила глава Всеукраїнського об’єднання підприємців «Фортеця» О. Продан. Бізнесу доведеться викласти зі своєї кишені не менше 560 млн грн для того, щоб адаптуватися до нових вимог у сфері РРО. Причому це не враховуючи витрат на утримання касових апаратів.

Замінити обладнання ще взимку було неможливо. Справа в тому, що Міндоходів затвердило оновлений перелік РРО, у якому зазначені як дозволені до використання апарати, тільки 5 березня 2013 р. Тобто до цієї дати навіть за всього бажання підприємці не могли закуповувати обладнання. Тоді були схвалені до установки лише сім моделей апаратів, хоча їх півсотні на українському ринку. І тільки у квітні їх кількість розширилося до двох десятків.

«Станом на 7 червня нинішнього року до Державного реєстру РРО вже включено

49 нових моделей РРО, які забезпечують передачу контрольно-звітної інформації. Крім того, на загальнонаціональному рівні впроваджено систему зберігання і збору даних», – повідомила «Експертіві» прес-служба Міністерства доходів і зборів. Відповідно до реєстру міністерства, право реалізовувати такі РРО є лише в п'яти компаній – київські ТОВ «Система», ТОВ «Юнісистем», ТОВ «ІКС-Маркет», одеська «Ювента» і криворізький ПрАТ «Резонанс».

Підприємці побоюються, що перехід на нову форму подачі звітності призведе до безлічі проблем технічного характеру. Сьогодні ми можемо констатувати найбільш поширені проблеми – вимикання модемів, збої в мережі, черги в сервісні відділи, відсутність досвіду роботи з таким обладнанням і зростання удвічі тарифів на утримання.

На початку літа, за даними Ради підприємців при Кабміні, до системи електронної звітності було підключено лише 12 % касових апаратів (близько 34 тис. штук з 280 тис.). Причому це проблема не одного чи двох регіонів, а всієї країни. Наприклад, у Донецькій області оновлені апарати становлять менше 12 % усіх РРО, у Луганській – трохи більше 14 %, у Черкаській області – 22 %, у Чернівцях – 17,6 %, у Херсоні – менше 10 %, а в Миколаєві на все місто зареєстровано лише 300 касових апаратів, які відповідають новим вимогам Міндоходів. Це означає, що до кожного з підприємців податківці вже можуть застосовувати санкції.

Відповідальність за таке порушення передбачена в розмірі 10-ти неоподатковуваних податком мінімумів доходів громадян (170 грн), тому тільки у вигляді штрафів бюджет може отримати 42 500 000 грн. До того ж, згідно зі ст. 17 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», податківці мають більш широке поле для застосування штрафних санкцій. Наприклад, «непроведення розрахункових операцій через РРО з фіскальним режимом роботи» передбачає штраф за перше порушення в розмірі 1 грн, за вчинений повторно – уже 100 % вартості проданих з порушеннями товарів (послуг), а за кожне наступне порушення – штраф у п'ятикратному розмірі вартості.

Водночас міністр доходів і зборів О. Клименко ще на початку червня пообіцяв, що міністерство відстрочить штрафи, хоча відмовлятися від них не має намірів. Глава парламентського Комітету з питань податкової та митної політики В. Хомутинник наголосив: «Ми, зі свого боку, теж ведемо переговори і переконуємо Міндоходів, щоб перенести ці терміни. Я вважаю, що найлогічніше зробити відстрочку до 1 січня 2014 р. Цей час дасть можливість бізнесу масово підготуватися, але тільки за умови, що підприємці будуть розуміти: другого такого перенесення вже не буде». Член парламентського

Комітету з питань європейської інтеграції І. Мирний зауважив: «Як у глухому селі встановити модем і забезпечити роботу Інтернету? Адже якщо не буде Інтернету, касовий апарат працювати не буде. А значить, люди навіть хліб не зможуть купити!»

Відповідно, було б логічніше зробити установку нових РРО добровільною, а до бізнесу, який працюватиме по-старому, застосовувати особливий ревізійний режим. «Все одно 90 % підприємців хочуть перейти на нову техніку, щоб усю звітність передавати в електронній формі. А інші 10 % будуть попросту більше перевіряти», – погоджується перший заступник голови парламентського Комітету з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики В. Лук'янов.

Проте доки це питання не знайшло законодавчого відтермінування, підприємцям слід підготуватися або до штрафів, або до нової форми звітності.

Страховання

Рейтинг наиболее опасных стран для отдыха

Аналитический центр «АльфаСтрахование» исследовал статистику страховых обращений россиян за рубежом в 2012 г. и составил рейтинги исходя из специфики страховых случаев, с которыми чаще всего обращаются российские туристы в той или иной стране.

Диагноз

Самым частым поводом для обращения за медицинской помощью в зарубежных поездках являются воспалительные заболевания дыхательных путей (ангина, ринит, синусит, ларингит и фарингит). Среднее значение составляет 30 %.

На втором месте находится воспаление желудочно-кишечного тракта (острый гастроэнтерит), средний показатель – 8,6 %.

На третьем, со средним показателем в 7,3 %, – воспаления ушей (острые отиты).

На четвертом – ушибы, вывихи, растяжения, средний показатель – 6,6 %.

Пятую строчку в рейтинге обращений занимают травмы, средний показатель по семи странам составляет 5,9 %.

Страна

Первую позицию в ТОП-7 стран, где чаще всего встречаются пять наиболее популярных причин для страховых обращений, занимает Болгария, на втором месте Кипр, на третьем – Австрия, на четвертом – Греция, на пятом – Италия, на шестом – Германия и закрывает ТОП-7 Испания⁶.

Доля воспалительных заболеваний дыхательных путей в Болгарии превышает среднее значение на 47 %, в Испании – на 13,3 %, в Греции – на 3,3 %. Наиболее травмоопасные страны – Италия и Австрия, в обоих случаях

⁶ Компания не работает с туроператорами, специализирующихся на направлениях Турция и Египет, и данные по этим направлениям не были учтены в статистике по причине малой выборки страховых случаев.

средний показатель превышает значение в других странах более чем в 2 раза. Показатель ушибов, вывихов и растяжений в

Австрии превышает среднее значение в 3,3 раза, по другим странам ТОП-7 этот показатель находится в пределах среднего значения.

Процент воспалительных заболеваний желудочно-кишечного тракта в Болгарии превышает среднее значение в 2,4 раза, в Греции – на 16,3 %. Доля острых отитов на Кипре превышает среднее значение в 2,05 раза, в Греции – на 1,5 раза, третье и четвертое место делит Болгария и Испания – в них среднее значение превышено на 9,6 %.

Комментарии специалистов

Н. Гудыма, президент Лиги страховых организаций Украины

То, что произошло с украинской актрисой и художницей О. Гайвас в марте этого года, шокировало многих: катаясь на квадроцикле в египетской пустыне, девушка упала, ударилась головой и, после трех дней пребывания в коме, умерла. Трагедия настолько нелепая, что лично мне захотелось найти происшедшему какое-то логическое объяснение, кого-то в этом обвинить. Но кого? Пустыню? Квадроцикл? Злой рок?

Нашлись те, кто обвинил компанию, застраховавшую туристку. Страховщику сообщили о трагедии уже после смерти девушки, он предоставил максимально возможную помощь ее родным и близким. И хотя в данном случае страховая компания не виновата, никто перед ним публично за ложные обвинения не извинился.

Не буду спорить с теми, кто утверждает, что украинская страховка не всегда реально защищает за рубежом. Я сама столкнулась с подобным: несколько лет назад на турецком курорте дочка сломала руку. Пришлось подключать к организации помощи украинский офис страховой компании, продавшей полис, потому что телефоны ее ассистанса в Турции не отвечали. Тогда я очень разозлилась! Но не на страховщика – на себя. Я ведь прекрасно знакома с тремя основными правилами, которые должен соблюдать любой турист, купивший страховку. Но, как и большинство соотечественников, я понадеялась на «авось», стараясь не думать о «плохом» перед отпуском. За что и поплатилась.

С тех пор сама придерживаюсь этих правил и вам советую.

Правило № 1. Выезжая за рубеж – покупайте защиту в офисе страховой компании.

Турфирмы заинтересованы в дешевых вариантах страхования, иначе повышается стоимость тура и снижается их конкурентоспособность. А страховая компания, наоборот, поможет составить договор так, чтобы в нем были прописаны основные риски, с которыми вы можете столкнуться на отдыхе. Обратит ваше внимание на исключения, франшизу (часть денег, которую вам придется платить из своего кармана) и дополнительные опции.

Такая страховка будет стоить на несколько гривен дороже, но обеспечит в разы выше защиту.

Правило № 2. Читайте договор страхования от корки до корки.

В нем написано, когда и при каких условиях вам окажут помощь, на какой уровень медицинской защиты можете рассчитывать, предусмотрена ли франшиза. Например, в моем «турецком» договоре, оказалось, была франшиза в размере 200 дол. Плюс такой уровень медицинского обеспечения, при котором ребенок мог рассчитывать только на самый простой, дешевый гипс. Хотя в клинике ставили такой гипс, с которым можно было купаться в море.

Правило № 3. Проверьте дома все номера телефонов, указанные в страховом полисе.

Когда они понадобятся за рубежом, проверять будет поздно. Представьте себе: ваша жизнь висит на волоске, набираете указанные в полисе телефонные номера ассистанса, а в ответ короткие гудки: зарубежный партнер страховщика, оказалось, на днях переехал и забыл сообщить новые данные. Лучше выяснить это дома и уточнить в страховой компании.

Я не могу дать совет на все случаи, которые могут произойти на отдыхе за рубежом. Но выполняя три основных правила, написанных выше, вы на 99 % снижаете риск оказаться там без медицинской помощи. 1 % оставляю на случай, если вы потеряли полис страхования, выбрали ненадежного страховщика или отдыхаете в местах, где о существовании телефонов до сих пор не догадываются.

Ю. Колышева, главный андеррайтер управления страхования путешествующих «АльфаСтрахование»

Выбирая страну для поездки, ознакомьтесь с особенностями ее климата и статистикой заболеваний, почитайте отзывы туристов. Особенно тщательно следует подготовиться к отдыху тем, кто планирует заниматься спортом.

Во время летнего пляжного отдыха туристы обращаются чаще всего с простудными заболеваниями и воспалениями ЖКТ. Поэтому на отдыхе стоит крайне внимательно следить за температурным режимом, тем, что вы едите и пьете, качеством услуг экскурсионных, прокатных и других организаций.

Это поможет максимально обезопасить сам отдых. Отдельное внимание при планировании путешествия стоит уделить страхованию собственного здоровья. В пакет туроператора обычно входит минимальный полис со страховой суммой в 30 тыс. евро. Для оказания серьезной медицинской помощи этой суммы может и не хватить. Поэтому мы рекомендуем приобретать страховые продукты с увеличенным лимитом.